

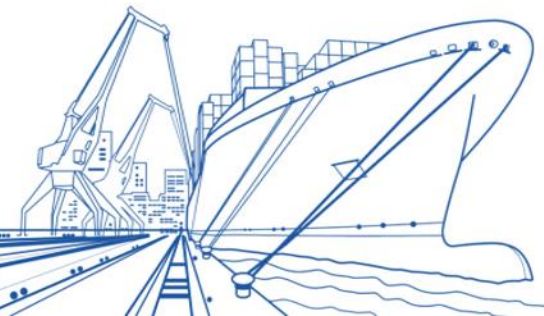

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Державне підприємство «Адміністрація морських портів України»

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ ЗА 2024 РІК

1	ЗМІСТ	
2	Опис діяльності	2-4
3	Організаційна структура підприємства	5
4	Вантажообіг	6-8
5	Основні показники	9-11
6	Капітальні інвестиції	12
7	Стратегічне планування	13-14
8	Міжнародне співробітництво	14-17
9	Днопоглиблення каналів та акваторій	18
10	Ліквідність та зобов'язання	19-22
11	Внутрішній контроль	23-24
12	Система управління ризиками	25
13	Екологічний менеджмент	26-31
14	Безпека мореплавства	32
15	Управління персоналом	33-35
16	Оплата праці	36
17	Охорона здоров'я та безпека праці	37-39
18	Цивільний захист	40-41
19	Корпоративне управління	42-45

Загальна інформація про діяльність підприємства

13 червня 2013 року набрав чинності Закон України «Про морські порти» від 17.05.2012 N 4709-VI (далі – Закон).

З метою реалізації Закону, розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.03.2013 № 133-р, наказів Міністерства інфраструктури України від 19.03.2013 № 163 та від 10.06.2013 № 375 реорганізовано 20 державних підприємств морського транспорту (18 державних портів, ДП «Дельта-лоцман», ДСК «Керченська морська переправа») шляхом виділу стратегічних об'єктів портової інфраструктури, іншого майна, прав та обов'язків стосовно них відповідно до розподільчих балансів та утворено внаслідок виділу державне підприємство «Адміністрація морських портів України» (далі – ДП «АМПУ»).

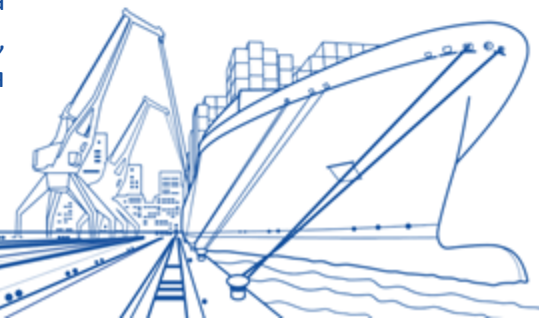
В подальшому на виконання наказів Міністерства інфраструктури України від 05.09.2013 № 665, від 08.08.2013 № 583 та від 11.07.2013 № 471 були реорганізовані шляхом приєднання до ДП «АМПУ» казенне підприємство «Морська пошуково-рятувальна служба», ДП «Укртехфлот» та ДП «Інформаційно-аналітичний центр морського і річкового транспорту».

Філія «МПРС», яка здійснювала свою господарську діяльність у складі ДП «АМПУ» станом на 01.01.2017 року була реорганізована у зв'язку з прийняттям Постанови КМУ від 24.02.2016 № 158 «Про відновлення єдиної системи пошуку та рятування на морі».

Відповідно до статті 95 Цивільного кодексу України, статті 64 Господарського кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Закону України «Про морські порти України», статуту державного підприємства «Адміністрація морських портів України», затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 25.03.2016 №119, в редакції наказу від 11.01.2017 №7 та з метою навігаційного забезпечення судноплавства на внутрішніх та водних шляхах з 01.02.2018 у складі ДП «АМПУ» було створено філію «Днопоглиблювальний флот».

Відповідно до статті 64 Господарського кодексу України, статті 95 Цивільного кодексу України, підпункту 5 пункту 36, абзаців сімнадцятого, двадцять четвертого пункту 42 Статуту державного підприємства «Адміністрація морських портів України», затвердженого наказом Мінінфраструктури від 17.05.2013 № 301 (в редакції наказу від 19.07.2023 № 621), створено філію «ЧорноморНДІпроект» державного підприємства «Адміністрація морських портів України», як відокремлений підрозділ ДП «АМПУ».

Основна мета діяльності ДП «АМПУ» – забезпечення функціонування та розвитку морських портів шляхом ефективного використання державного майна, реконструкції та будівництва об'єктів портової інфраструктури, забезпечення безпеки мореплавства в морських портах.

До складу ДП «АМПУ» входять:

- Білгород-Дністровська філія
- Бердянська філія
- Ізмаїльська філія
- Чорноморська філія
- Маріупольська філія
- Миколаївська філія
- Одеська філія
- Філія «Ольвія»
- Ренійська філія
- Скадовська філія
- Філія «Усть-Дунайськ»
- Херсонська філія
- Південна філія
- Філія «Дельта-лоцман»
- Філія «Днопоглиблювальний флот»
- Філія «ЧорноморНДІпроект»

ДП «АМПУ» виконує наступні функції:

- 1) утримання та забезпечення ефективного використання державного майна, переданого їй в господарське відання, у тому числі модернізації, ремонту, реконструкції та будівництва гідротехнічних споруд, інших об'єктів портової інфраструктури, розташованих у межах території та акваторії морських портів;
- 2) надання послуг суднам на підходах і безпосередньо в акваторії морських портів для їх безпечного судноплавства, маневрування та стоянки;
- 3) організації та забезпечення безпечної експлуатації об'єктів портової інфраструктури державної власності, у тому числі гідротехнічних споруд, систем забезпечення безпеки мореплавства, розташованих у межах території та акваторії морських портів;
- 4) організації та забезпечення безпеки мореплавства;
- 5) збору та обліку даних, що вносяться до Реєстру морських портів України;
- 6) організації розроблення та виконання плану розвитку морських портів, підготовки пропозицій щодо його вдосконалення;
- 7) організації та координації аварійно-рятувальних робіт;
- 8) організації робіт з підйому затонулого майна в акваторіях морських портів;
- 9) забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- 10) забезпечення проведення робіт з ліквідації наслідків забруднення території та акваторій морських портів;
- 11) надання допомоги потерпілим;
- 12) визначення районів обов'язкового використання буксирів;
- 13) справляння та цільового використання портових зборів;
- 14) координації своєї діяльності та діяльності капітана морського порту, лоцманської служби, власників морських терміналів, портових операторів, інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у морському порту, у разі виникнення стихійного лиха, аварій, катастроф, інших надзвичайних ситуацій, що потребують взаємодії;
- 15) забезпечення створення рівних і конкурентних умов ведення господарської діяльності та отримання послуг у морських портах;
- 16) контролю і підтримання оголошених глибин.

Забезпечення рівних умов для ведення бізнесу у морських портах

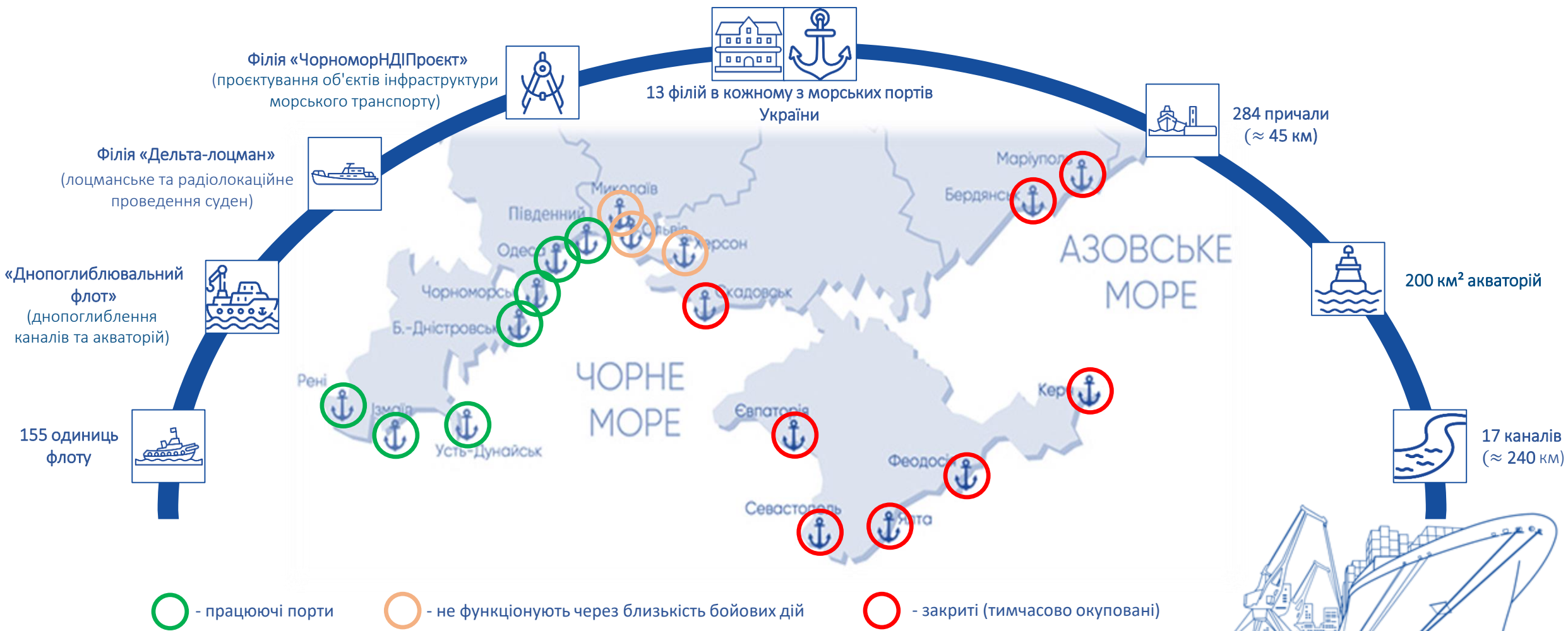
Розвиток портової інфраструктури (акваторії, канали, причали)

Адміністрування портових зборів

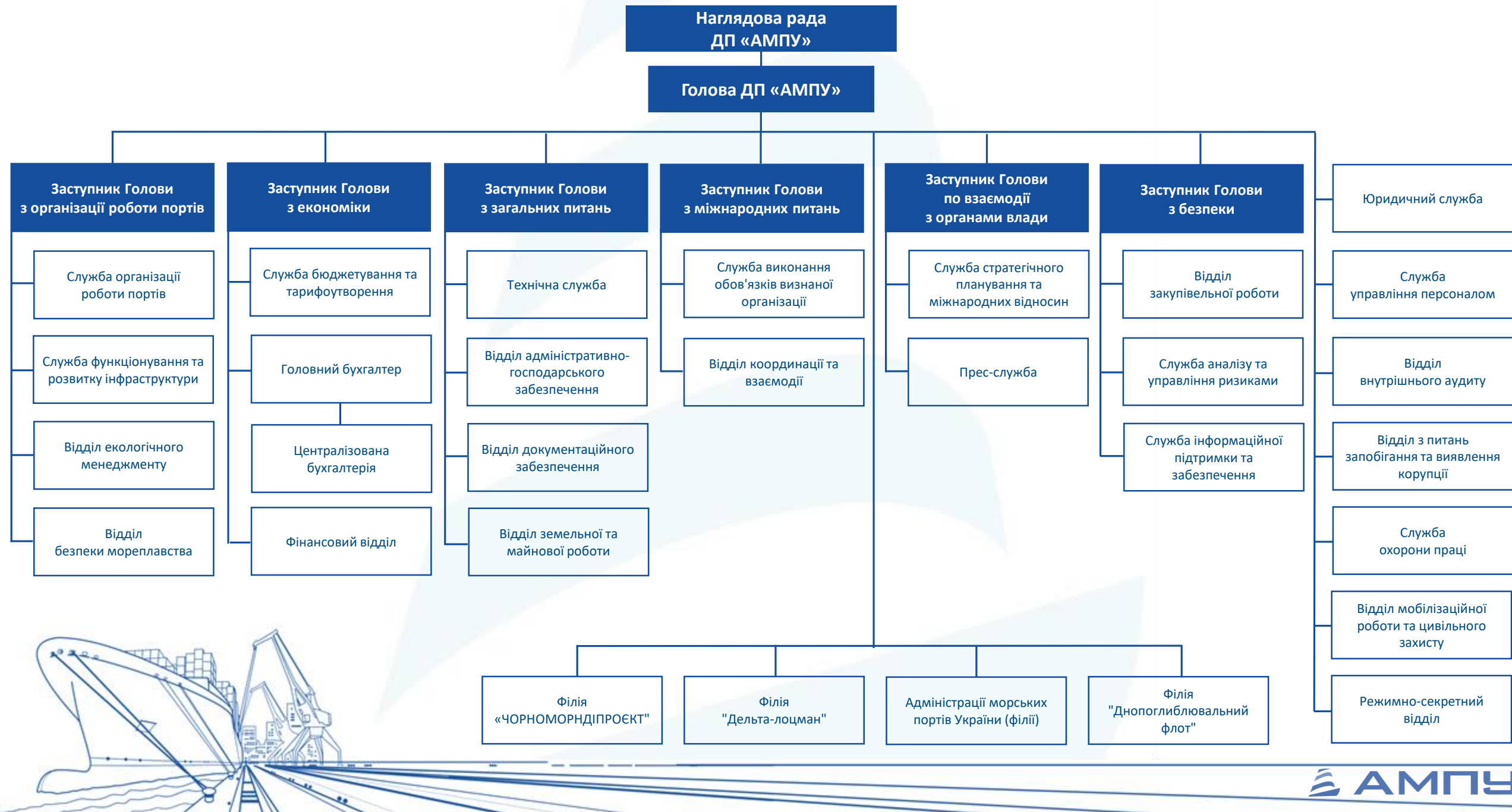
Контроль і підтримання оголошених глибин

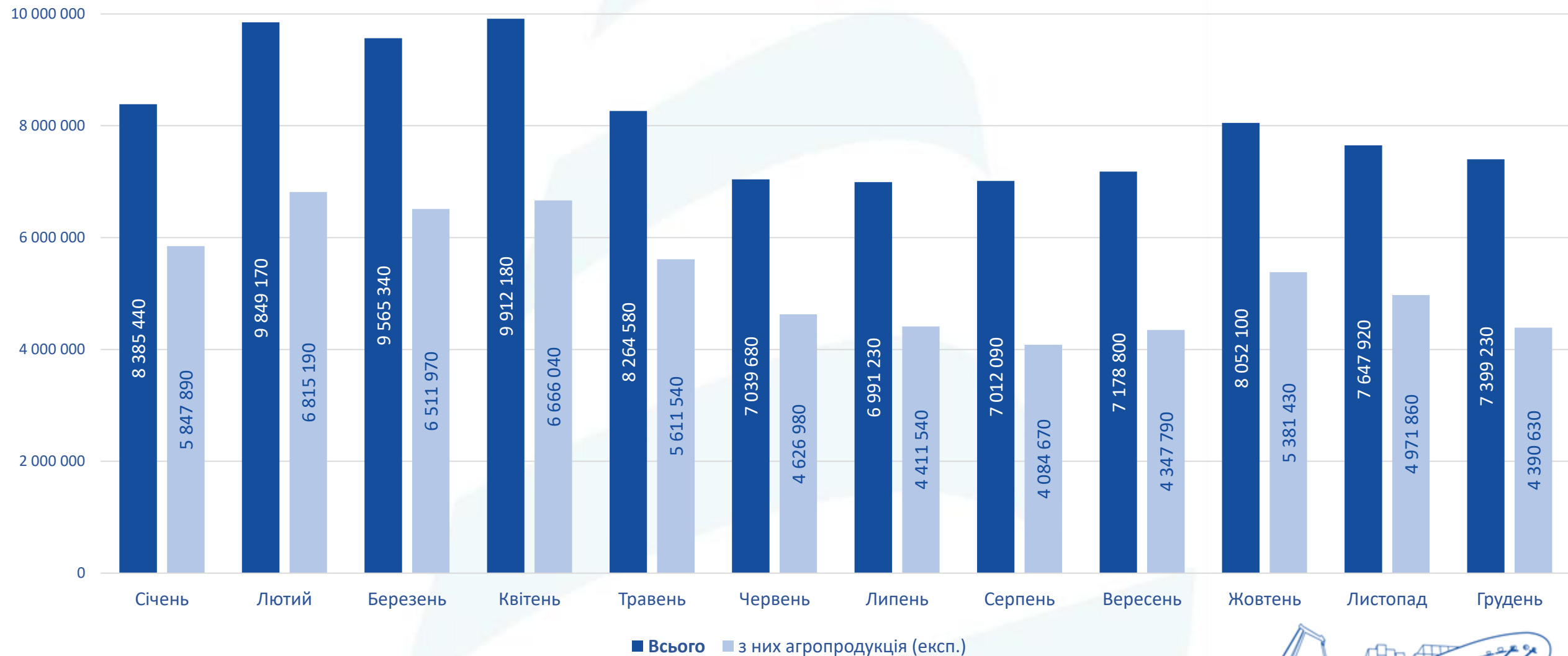
Забезпечення безпеки мореплавства та охорони екології

Проектування об'єктів інфраструктури морського транспорту

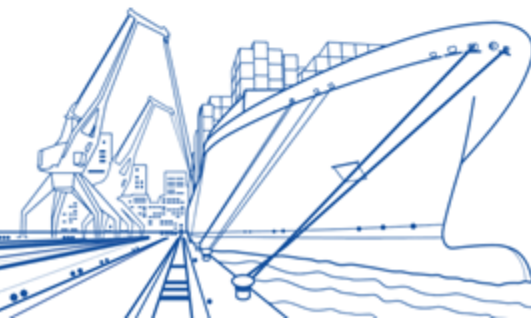

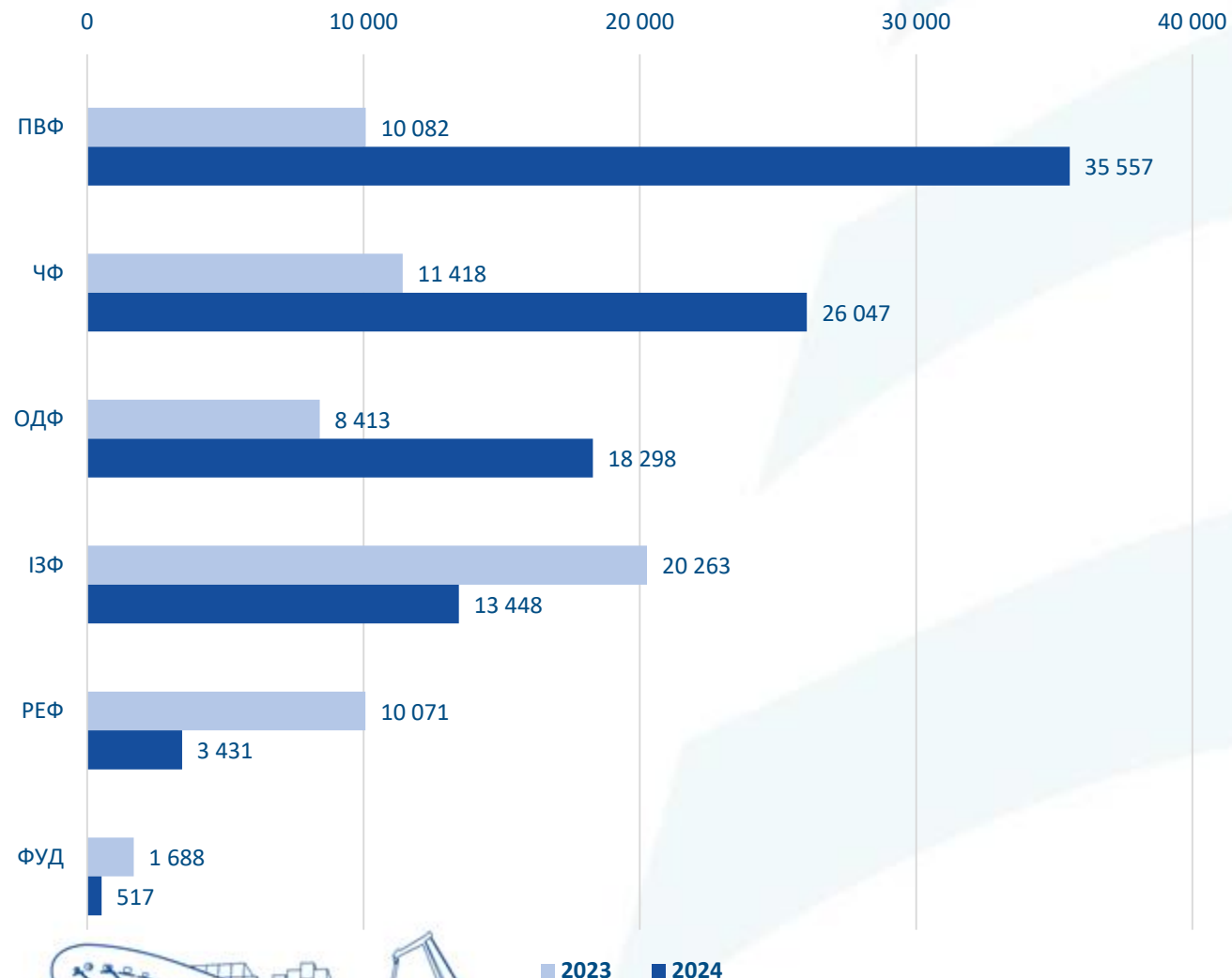

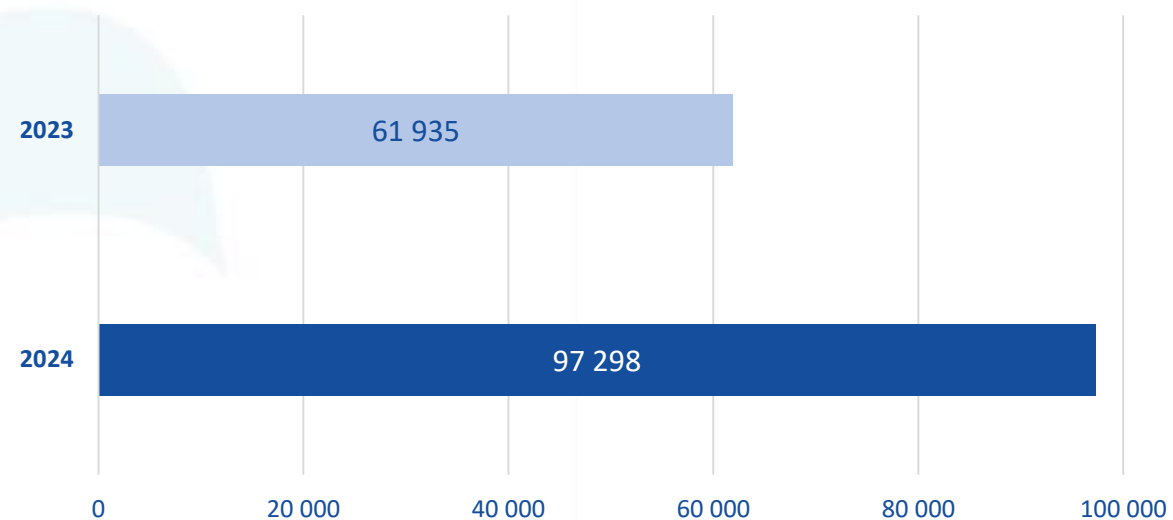
За підсумками 2024 року вантажообіг морських портів України становить 97 298 тис. тонн вантажів, що складає 135 % до планового показника (план 2024 року – 71 983 тис. тонн) та 157 % до аналогічного періоду минулого року (факт 2023 року – 61 935 тис. тонн).

Динаміка вантажообігу в розрізі морських портів України, тис.т.

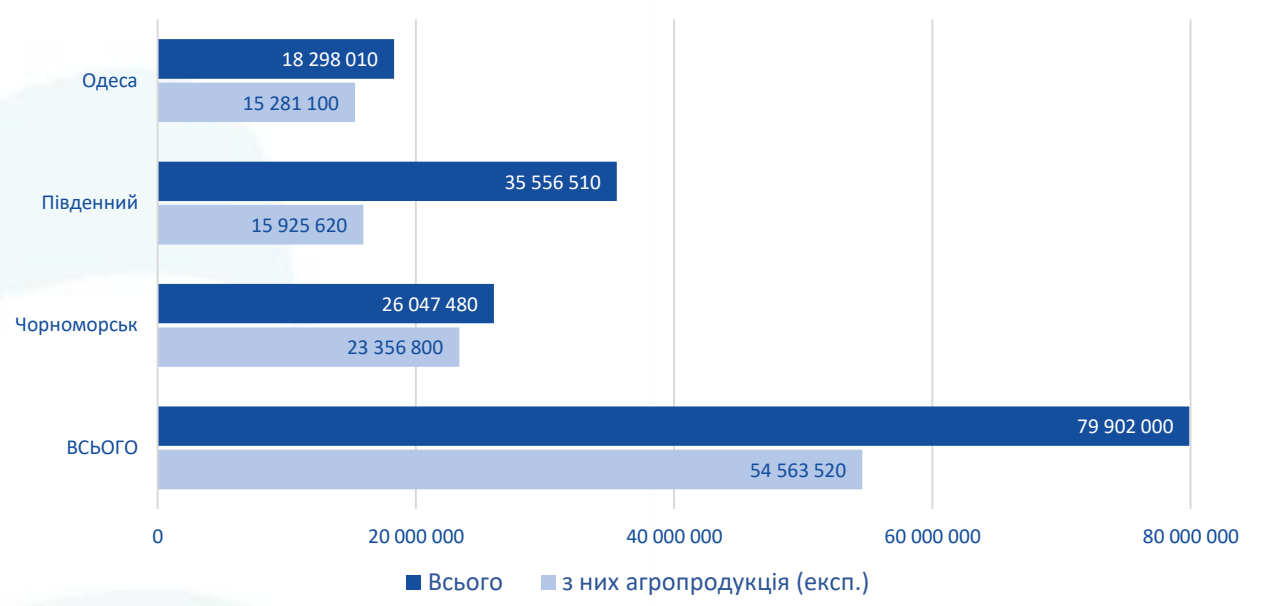
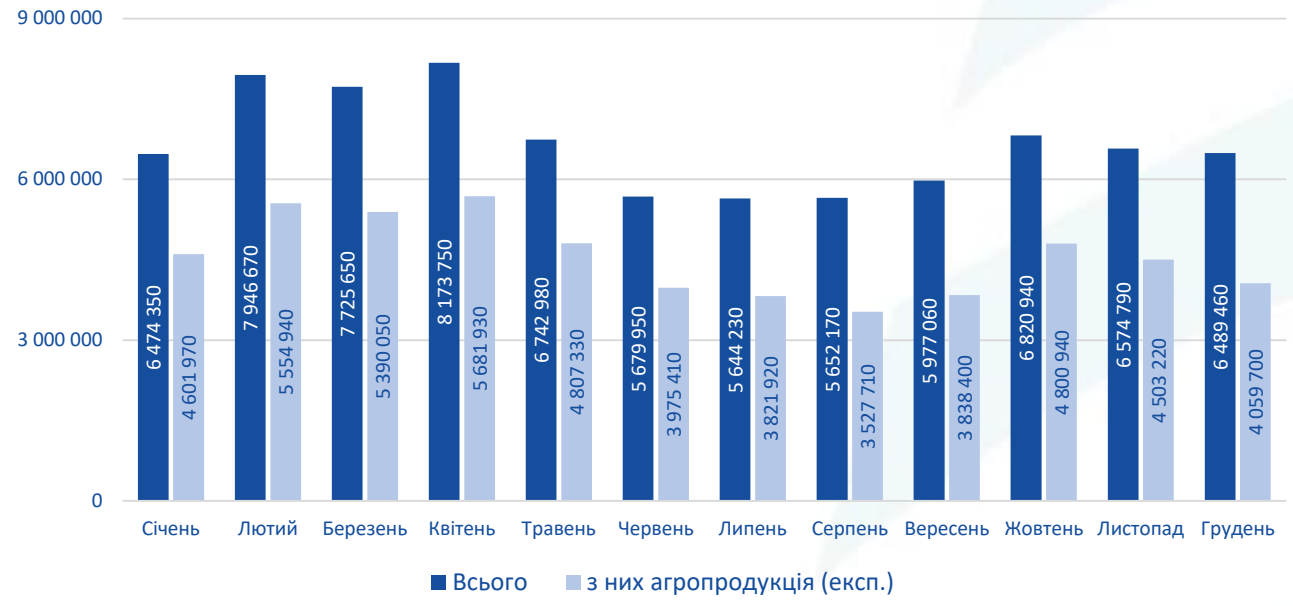

Вантажообіг для розрахунку доходів від портових зборів, тис.т.

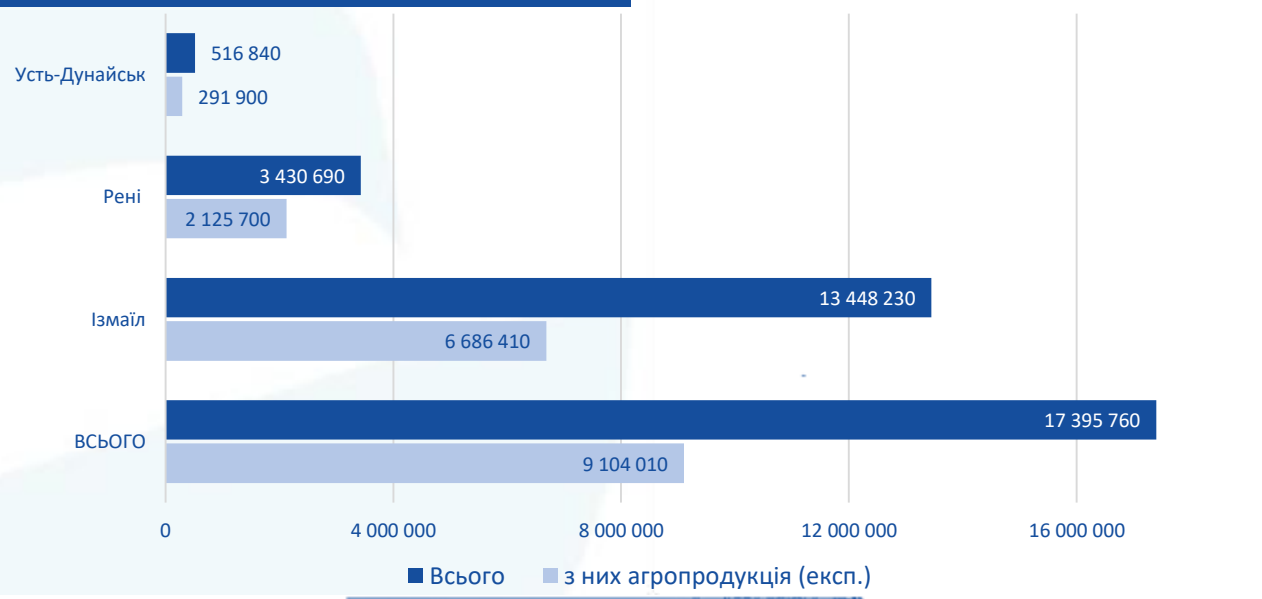
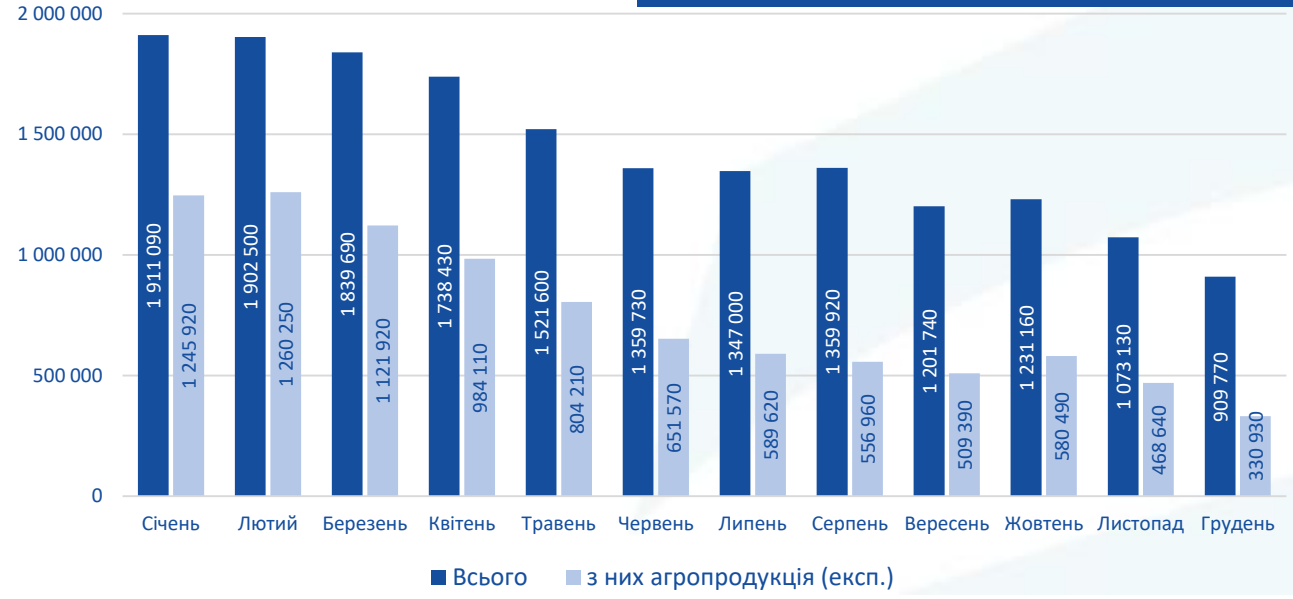

Номенклатура вантажів у 2024 році, тис.т.

НАЛИВНІ	7 549	СУХОВАНТАЖНІ СИПУЧІ	82 252
Нафтопродукти	3 089	Вугілля	828
Олія	4 196	Руда всяка	18 516
Хімічні	259	Хімічні, мінеральні добрива	983
Інші наливні вантажі	5	Зерно	50 281
		Інші сипучі вантажі	10 013
ТАРНО-ШТУЧНІ ВАНТАЖІ	7 497	ВСЬОГО ВАНТАЖІВ, у тому числі	97 298
Чавун	1 055	Транзит	148
Металопрокат	1 159	Експорт	88 154
Інші вантажі чорних металів	1 966	Імпорт	8 843
Контейнери (TEU)	129 902	Каботаж	152
Інші тарно-штучні вантажі	719		

Вантажообіг у морських портах Дунайського регіону в 2024 році (тонн)

5 Основні показники

Інформація щодо фінансового плану ДП «АМПУ» на 2024 рік

Фінансовий план ДП «АМПУ» на 2024 рік затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.11.2023 № 1048-р. Зміни до фінансового плану на 2024 рік затверджено листами Мінінфраструктури від 20.06.2024 № 11193/16/10-24 та Мінрозвитку від 24.12.2024 № 24431/16/10-24.

Аналіз фінансово-економічних показників діяльності ДП«АМПУ»

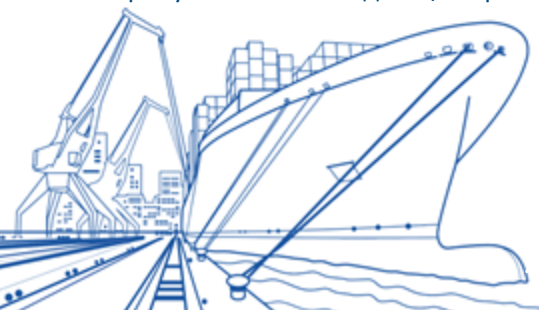
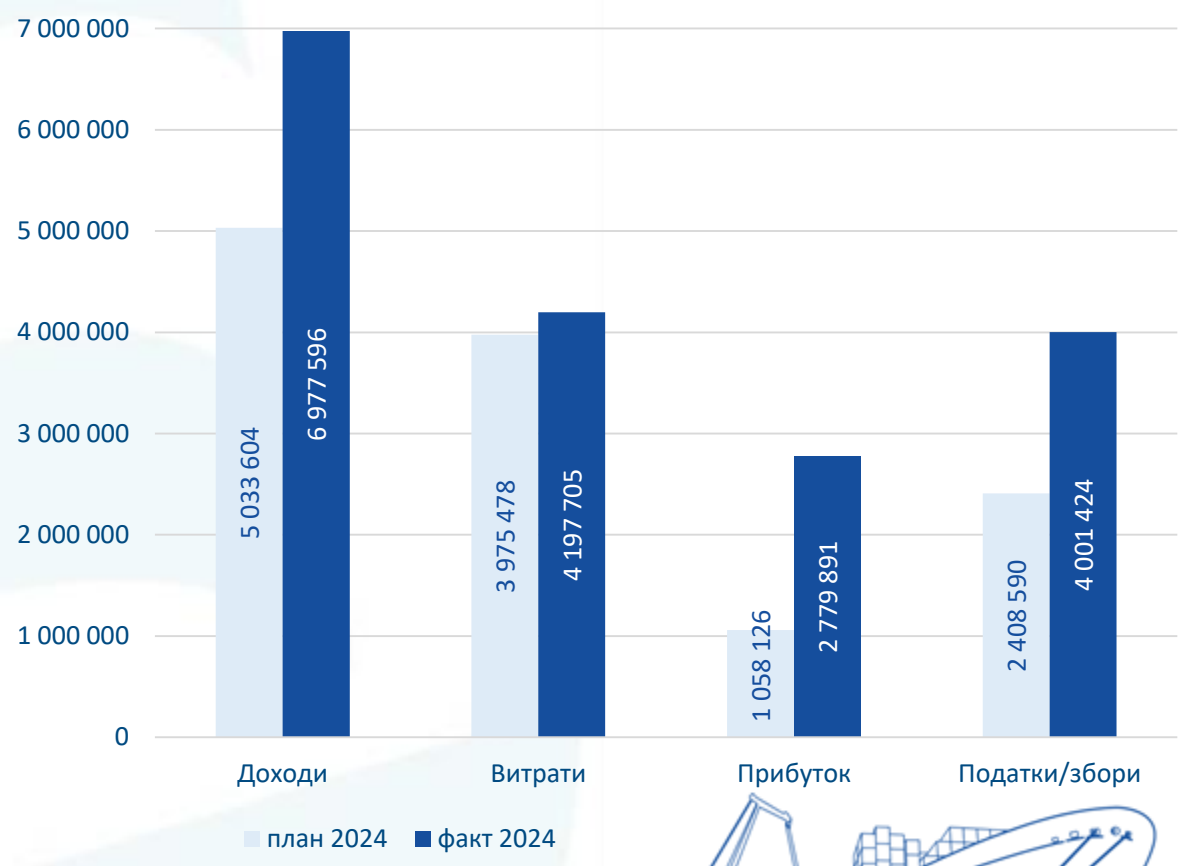
24 лютого 2022 року російська федерація розв’язала війну проти України. Відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ, на всій території України запроваджено правовий режим воєнного стану.

Зважаючи на поточну ситуацію військової окупації російськими військами певних територій України у Херсонській, Запорізькій та Донецькій областях, Міністерством інфраструктури України прийнято наказ від 28 квітня 2022 року № 256, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 квітня 2022 року за № 470/37806 «Про закриття морських портів». Відповідно до наказу з дня його офіційного опублікування морські порти Бердянськ, Маріуполь, Скадовськ, Херсон є закритими до відновлення контролю України над зазначеними морськими портами.

У 2024 році свою діяльність здійснювали порти Дунайського регіону та Одеський, Чорноморський, Південний морські порти завдяки початку у II півріччі 2023 року функціонування проходу до портів України через район північно-західної частини Чорного моря в умовах дії режиму воєнного стану.

Показники	Факт 2023	Факт 2024	%
ДОХОДИ всього	4 333 780	6 977 596	161
ВИТРАТИ всього	3 527 149	4 197 705	119
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	806 631	2 779 891	в 3,5 р.
Податки, збори та інші обов'язкові платежі до бюджетів всіх рівнів	1 573 876	4 001 424	в 2,5 р.

Чистий прибуток за 2024 рік склав 2 779 891 тис. грн, що на 1 973 260 тис. грн більше фінансового результату діяльності підприємства за аналогічний період минулого року та на 1 721 765 тис. грн більше планового показника.
До бюджетів всіх рівнів сплачено податків, зборів та інших обов'язкових платежів у сумі 4 001 424 тис. грн, що на 2 427 548 тис. грн більше сплати за аналогічний період минулого року.

ДОХОДИ

тис. грн

Показники	Факт 2023	План 2024	Факт 2024	% факт 2024/ факт 2023
Чистий дохід	4 054 407	4 921 160	6 301 897	155
Інші операційні доходи	207 387	57 044	547 139	в 2,6 р.
Інші фінансові доходи	52 613	32 565	96 160	183
Інші доходи	19 373	22 835	32 400	167
ДОХОДИ всього	4 333 780	5 033 604	6 977 596	161

Доходи всього за 2024 рік склали 6 977 596 тис. грн, що на 2 643 816 тис. грн (або на 61 %) більше отриманих доходів за 2023 рік та на 1 943 992 тис. грн (або на 39 %) більше планового показника.

Порівняно з плановими показниками збільшено чистий дохід на 1 380 737 тис. грн, з них портові збори на 1 082 902 тис. грн за рахунок збільшення вантажообігу в морських портах України. На збільшення перевалки вплинув відкладений попит перевалки вантажів у 2023 році у зв'язку з припиненням дії Зернового коридору та відповідно неможливістю стивідорними компаніями Одеського, Чорноморського та Південного морських портів здійснювати свою діяльність. Створення Українського коридору за допомогою військового командування під час маркетингового 2023-2024 року прямо призвело до рекордних показників вантажообігу зернових та продовольчих вантажів в Одеському, Чорноморському та Південному морських портів у період з січня по серпень 2024 року.

ВИТРАТИ

тис. грн

Показники	Факт 2023	План 2024	Факт 2024	% факт 2024/ факт 2023
Собівартість	2 453 596	2 776 976	2 526 057	103
Адміністративні витрати	614 022	784 548	774 111	126
Інші операційні витрати	242 429	172 577	200 880	83
Фінансові витрати	772	387	71 528	в 92,7 р.
Інші витрати	21 476	8 718	20 089	94
Податок на прибуток від звичайної діяльності	194 854	232 272	605 040	в 3,1 р.
ВИТРАТИ без податку на прибуток від звичайної діяльності	3 332 295	3 743 206	3 592 665	108

Витрати без податку на прибуток від звичайної діяльності за 2024 рік склали 3 592 665 тис. грн, що становить 96 % до відповідного планового показника та 108 % до відповідного показника аналогічного періоду минулого року.

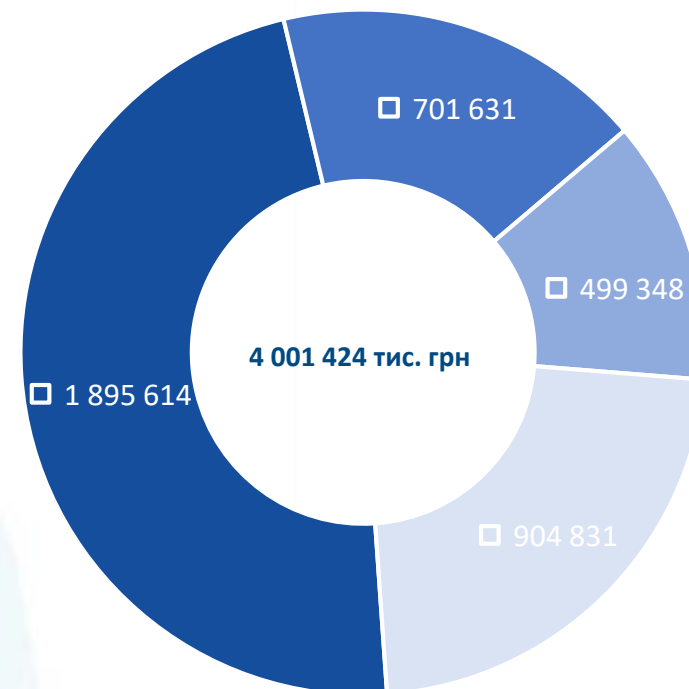
Порівняно з плановими показниками витрати у складі собівартості реалізованих послуг (товарів, робіт) менше на 250 919 тис. грн та складають 91% планового показника.

Повільне освоєння окремих статей витрат, зокрема, витрат з підтримання об'єктів в робочому стані обумовлено наступними причинами: обстріли рф портової інфраструктури та плавзасобів, складність проведення моніторингу стану акваторій та інфраструктури морських портів внаслідок обстрілів країни агресора та мінної небезпеки, необхідність дотримання безпекових заходів тощо. Неможливість у 2024 році виконання робіт у повному обсязі вплинула на економію витрат з енергоресурсів та палива.

Найменування показника	2024		факт 2024/ план 2024	
	план	факт	(+,-)	%
Вантажообіг (тис. тон)	71 983	97 298	25 315	135
Курс валюти (дол. США)	42,2 є/\$	40,2 є/\$	-2	95
Доходи і витрати				
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4 921 160	6 301 897	1 380 737	128
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2 776 976	2 526 057	-250 919	91
Адміністративні витрати	784 548	774 111	-10 437	99
Інші операційні доходи	57 044	547 139	490 095	в 9,6 р.
Інші операційні витрати	172 577	200 880	28 303	116
Інші фінансові доходи	32 565	96 160	63 595	в 3,0 р.
Фінансові витрати	387	71 528	71 141	в 185 р.
Інші доходи	22 835	32 400	9 565	142
Інші витрати	8 718	20 089	11 371	в 2,3 р.
Фінансовий результат від операційної діяльності	1 290 398	3 384 931	2 094 533	в 2,6 р.
Витрати з податку на прибуток	232 272	605 040	372 768	в 2,6 р.
Усього доходів	5 033 604	6 977 596	1 943 992	139
Усього витрат	3 975 478	4 197 705	222 227	106
Чистий фінансовий результат (Прибуток)	1 058 126	2 779 891	1 721 765	в 2,6 р.
Розрахунок показника EBITDA				
EBITDA	1 641 925	3 364 226	1 722 301	в 2,0 р.
Виплати на користь держави	2 408 590	4 001 424	1 592 834	166
Середня кількість працівників (штатних працівників, зовнішніх сумісників та працівників, що працюють за цивільно-правовими договорами)	5 180	4 669	-511	90
Витрати на оплату праці	1 790 801	1 772 302	-18 499	99
Капітальні інвестиції	737 963	305 726	-432 237	41
Сплата податків, зборів та інших обов'язкових платежів	2 408 590	4 001 424	1 592 834	166

РОЗРАХУНКИ З БЮДЖЕТОМ

За 2024 рік сплата податків на користь держави складає 4 001 424 тис. грн, що в 2,5 рази більше факту 2023 року та 166% до планового показника.

- Відрахування частини чистого прибутку державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями
- Податок на прибуток підприємства
- ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за підсумками звітного періоду
- Інші податки, збори та платежі

6 Капітальні інвестиції

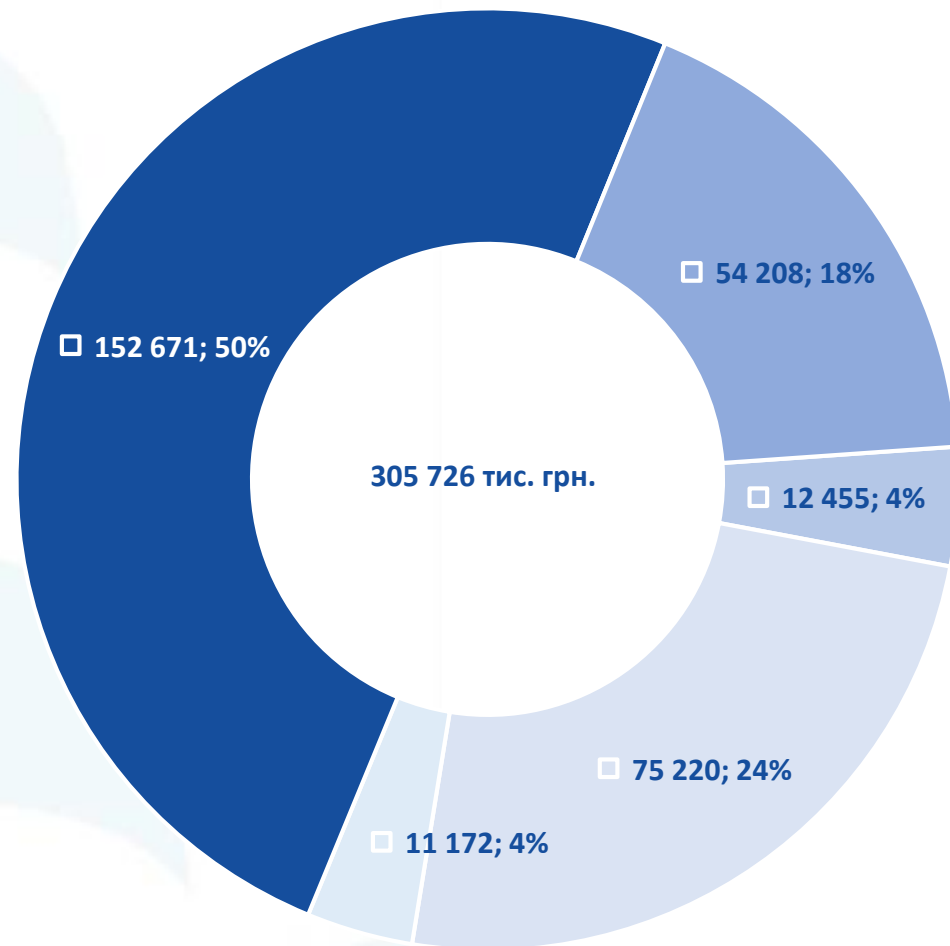
Фактичний обсяг освоєних капітальних інвестицій звітного періоду складає 305 726 тис. грн, що становить 41 % запланованого обсягу.

тис. грн (без ПДВ)

Об'єкти	2024 рік		
	План	Факт	%
Капітальне будівництво	24 361	12 455	51
Придбання (виготовлення) основних засобів	239 603	75 220	31
Придбання (створення) нематеріальних активів	28 718	11 172	39
Модернізація, модифікація (добудова, дообладнання, реконструкція) основних засобів	237 455	152 671	64
Капітальний ремонт	207 826	54 208	26
ВСЬОГО	737 963	305 726	41

Невиконання планових показників відбулося у зв'язку з продовженням воєнного стану на території України через збройну агресію російської федерації; доопрацюванням зауважень до проєктних робіт; очікуванням позитивного звіту експертиз проєктів; довготривалістю процедури закупівель; проведенням повторних тендерів через невідповідність пропозицій умовам тендерної документації.

Інвестиційна діяльність здійснювалася за власні кошти підприємства

- Капітальне будівництво
- Придбання (виготовлення) основних засобів
- Придбання (створення) нематеріальних активів
- Капітальний ремонт
- Модернізація, модифікація основних засобів

Перспективи розвитку портової галузі, в тому числі, ДП «АМПУ» визначені Стратегією розвитку морських портів України на період до 2038 року, що затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.12.2020 № 1634.

Стратегія розвитку морських портів України на період до 2038 року визначає три чітких пріоритети:

- 1) оптимізація системи управління в галузі;
- 2) збалансований розвиток причальних фронтів з наземними шляхами сполучення;
- 3) поліпшення сервісу, що надається в портах.

Одночасно, основні цілі та напрями розвитку і заходи забезпечення ефективного функціонування портової галузі визначені постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1550 «Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025 – 2027 роках».

Окрім того, рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 17 липня 2024 р. схвалено Стратегію морської безпеки України, яка введена в дію Указом Президента України від 17 липня 2024 р. № 468/2024. Відповідно до Стратегії, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2024 р. № 1162-р затверджено план заходів з реалізації Стратегії морської безпеки України.

Проте, внаслідок військової агресії РФ проти України, значної шкоди завдано портовій галузі України. Частина морських портів у Запорізькій та Донецькій областях опинились в окупації. Решта портів на узбережжі Чорного моря, БДЛК та ХМК не можуть повноцінно здійснювати свою діяльність внаслідок блокади морських шляхів та мінування морських територіальних вод.

Так Бердянська, Маріупольська та Скадовська філії ДП «АМПУ» припинили свою роботу, опинившись під окупацією та у зонах проведення бойових дій, в наслідок чого їх було закрито відповідно до наказу Міністерства інфраструктури України від 28 квітня 2022 року № 256 «Про закриття морських портів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 квітня 2022 року за № 470/37806.

Значну важливість, внаслідок таких дій, отримали морські порти розташовані на р. Дунай, що до недавнього часу вважалась одним з безпечних водних шляхів для експортних та імпорتنних потреб країни.

Внаслідок постійних інтенсивних бомбардувань знищується та зазнає значних руйнувань портова інфраструктура. Для її відновлення, а також забезпечення подальшого сталого розвитку морських портів є необхідність в реалізації та фінансуванні ряду інфраструктурних проектів.

Стратегічне планування

Стратегічний план розвитку державного підприємства «Адміністрація морських портів України» на 2024-2028 роки

Переглянуто та оновлено основний програмно-плановий документ підприємства, який затверджений Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України 24.04.2024

Інвестиційний план державного підприємства «Адміністрація морських портів України»

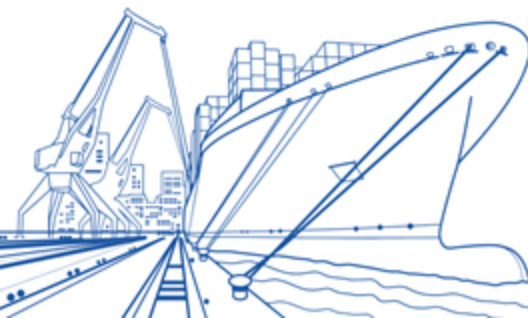
Здійснено перегляд та оновлення показників Інвестиційного плану на 2024-2026 роки, що затверджені Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України 25.04.2024

Плани розвитку морських портів України

Проведено перегляд та оновлення планів розвитку морських портів на нові три перспективи - на короткострокову (до 2028 року), середньострокову (до 2033 року) та довгострокову (до 2048 року) перспективу

Міжнародна грантова/технічна допомога

Розпочато реалізацію проекту «RELINC», що фінансується Світовим банком. Участь в проекті «Швидка оцінка завданої шкоди та потреб на відновлення (RDNA)»

З урахуванням воєнного стану Підприємством розроблено та затверджено (24.04.2024) у Мінінфраструктури Стратегічний план розвитку ДП «АМПУ» на період 2024-2028 роки та Інвестиційний план ДП «АМПУ» на 2024 -2026 роки, затверджений Мінінфраструктури (25.04.2024).

Стратегічний план розвитку ДП «АМПУ» містить заходи, реалізація яких забезпечує ефективність здійснення операційних процесів, відновлення та відбудова пошкодженої (знищеної) інфраструктури, приведення діяльності підприємства у відповідність до Керівних принципів корпоративного управління.

Протягом 2024 року проведено перегляд та оновлення планів розвитку функціонуючих морських портів із визначення нової перспективи планування, які затверджені Мінінфраструктури.

ДП «АМПУ» активно взаємодіє з міжнародними фінансовими організаціями, інституціями та фондами з метою отримання донорської допомоги для забезпечення безперебійної та безпечної роботи морських портів.

За результатами такої роботи на безкоштовній основі отримано:

- 1 лоцманський катер від асоціації лоцманів порту Дюнкерк (Франція);
- 3 лоцманських катери від проекту «ERA» USAID (на даний час усі три лоцманських катери вже передано ДП «АМПУ»);
- захисні плавучі бар'єри безпеки довжиною 2406 метрів від HOWARD G. BUFFETT FOUNDATION на загальну суму 84 млн. грн.
- захисні споруди інженерного захисту типу Габіони (отримано від USAID);
- генератори та інше обладнання (HGBF, JICA).

Окремо слід сказати про співпрацю з Світовим банком, в рамках якої вже підписано угоду про надання фінансової допомоги для закупівлі флоту, перевантажувальної техніки, програмного забезпечення та іншої техніки.

«Відновлення критично важливої логістичної інфраструктури та мережевого сполучення («RELINC»)

ДП «АМПУ» реалізується проект «Відновлення критично важливої логістичної інфраструктури та мережевого сполучення («RELINC»)

 (далі – Проект) відповідно до Угоди про грант Цільового фонду багатьох донорів з підтримки, відновлення, відбудови та реформування України між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, що діє як адміністратор Цільового фонду багатьох донорів з підтримки, відновлення, відбудови та реформування України №TF0C4970, яка підписана 12 червня 2024 року (далі – Грантова угода).

Проектом передбачається придбання спеціалізованого портового флоту, перевантажувальної техніки та обладнання на загальну суму 34,5 млн. дол. США для морських портів на р. Дунай:

- багатофункціональне портове судно – 5 млн. дол. США;
- морський буксир з азимутальними підрулюючими пристроями – 7 млн. дол. США;
- буксир – 6 млн. дол. США;
- службове (сервісне) судно – 2,8 млн. дол. США;
- персональні лоцманські комплекти (50 шт.) – 0,2 млн. дол. США;
- два порталних крани – 8,7 млн. дол. США (з послідуною передачею на баланс ДП «Ізмаїльський МТП»);
- два фронтальних навантажувачі – 0,2 млн. дол. США (з послідуною передачею на баланс ДП «Ренійський МТП»);
- модернізація барж – 1,5 млн. дол. США (з послідуною передачею на баланс ПрАТ «УДП»);
- автоматизована система управління рухом та обліку транспортної інформації – 3,1 млн. дол. США (з послідуною передачею на баланс ДП «Укрводшлях»).

Якщо відображати результати такої співпраці в цифрах, то сума залученої допомоги або такої, що планується отримати найближчим часом, складатиме більше 45 млн. доларів США.

1

ДП «АМПУ» у 2024 році брала участь у засіданнях логістичної платформи у рамках ініціативи ЄК DG “MOVE” «Шляхи солідарності» та групи QUINT «Україна-ЄС» з метою забезпечення безперервного експорту українського зерна портами Дунайського кластеру та вирішувалися питання та подолання проблемних моментів, які перешкоджають збільшенню експортного потенціалу портів на Дунаї в умовах збройної агресії РФ. Результатами цієї роботи стало:

- збільшення кількості румунських лоцманів для проведення суден з/до українських придунайських портів через румунський канал Суліна;
- організація цілодобової роботи на румунському каналі Суліна задля інтенсифікації суднопроходів з/до українських придунайських портів;
- організація місць стоянки суден на румунській ділянці річки Дунай з метою упорядкування черги заходження суден до українських придунайських портів.

2

ДП «АМПУ», використовуючи можливість безпосередньої участі її співробітників в нарадах Дунайської Комісії, а також завдяки раніше встановленим робочим контактам керівництва Адміністрації з керівництвом Секретаріату Дунайської Комісії, протягом 2024 року спільно з МЗС України було реалізовано комплекс іміджевих заходів, результатом яких стало обмеження участі РФ в роботі ДК, а також прийняття одностайного рішення членами ДК щодо відсутності перед РФ обов'язків в рамках даної міжнародної організації

3

В результаті роботи ДП «АМПУ» у Робочій групі з технічних питань Комітету по перегляду Белградської Конвенції, який є основним документом діяльності Дунайської Комісії, членами групи було досягнуто рішення, що в проекті нового тексту Конвенції, окрім виключення РФ з числа країн-підписантів, як не придунайської держави, прописана можливість розповсюдження дії нової Конвенції на українську ділянку Дунаю, включаючи вихід в Чорне море через гирло Бистре, а також можливість участі України на рівні з Румунією в роботі спеціальної Адміністрації Нижнього Дунаю (наразі там керує лише Румунія).

4

ДП «АМПУ» в рамках співпраці з Світовим банком реалізується проект «Відновлення критично важливої логістичної інфраструктури та мережевого сполучення («RELINC»)) відповідно до Угоди про грант Цільового фонду багатьох донорів з підтримки, відновлення, відбудови та реформування України між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, що діє як адміністратор Цільового фонду багатьох донорів з підтримки, відновлення, відбудови та реформування України №TF0C4970, яка підписана 12 червня 2024 року. Проектом передбачається придбання спеціалізованого портового флоту, перевантажувальної техніки та обладнання на загальну суму 34,5 млн. дол. США для морських портів на р. Дунай

**Прийнято участь
у міжнародних заходах**

(включаючи візити іноземних делегацій)

Кількість:

165

Реалізовані Проекти

Співпраця з Головним управлінням інфраструктури транспорту та мобільності Французької Республіки щодо дарування АМПУ лоцманського катеру.

В рамках співпраці з USAID отримано захисні споруди інженерного захисту типу Габіони

1

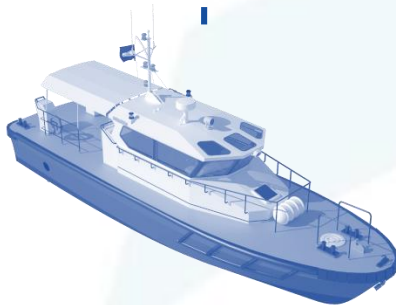
2

3

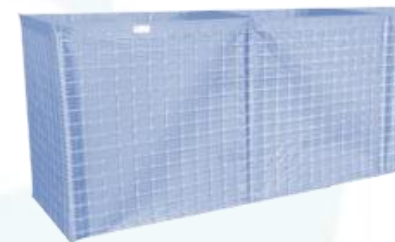
4

5

В рамках співпраці з USAID отримано 3 лоцманські катери

В рамках співпраці з USAID та HGBF отримано генератори та інше обладнання

Співпраця з Howard G. Buffett Foundation (HGBF) щодо отримання донорської допомоги HGBF профінансовано 2 319 618,54 доларів США з метою закупівлі трьох плавучих бар'єрів, загальною довжиною 2406 метрів.

THE HOWARD G.
BUFFETT
FOUNDATION

4 лоцманські катери

1 од. навантажувальної техніки

6 од. дизель-генераторів

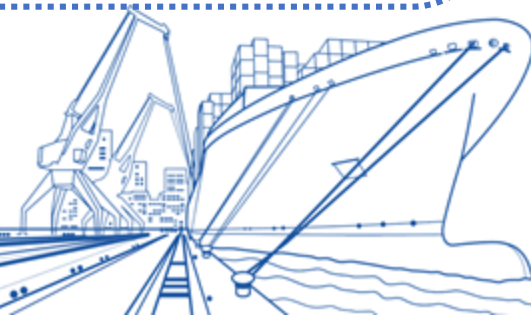
3 од. будівельної техніки

Спеціалізоване обладнання для ліквідації забруднень акваторії порту (800 м бонових загороджень)

Захисні плавучі бар'єри загальною довжиною 2,4 км.

Щодо підтримання оголошених глибин

Протягом 2024 року з метою підтримання необхідних навігаційних габаритів в акваторіях морських портів і на каналах (у т.ч. підхідних) ДП «АМПУ» здійснювало експлуатаційне днопоглиблення при безпосередній участі філій «Днопоглиблювальний флот» та «Дельта-лоцман» ДП «АМПУ» за допомогою як власного, так і орендованого днопоглиблювального обладнання, що забезпечило стале функціонування портової інфраструктури.

Експлуатаційне днопоглиблення виконувалося на таких ключових об'єктах:

- ❑ акваторія морського порту Ізмаїл (підтримання навігаційних габаритів ділянок річкової частини акваторії та в районі причалів №№ 13, 14, 19, 20);
- ❑ акваторія морського порту Чорноморськ (підтримання навігаційних габаритів у прикордонній зоні причалів та на окремих ділянках акваторії порту);
- ❑ акваторія морського порту Південний (підтримання навігаційних габаритів у прикордонній зоні причалів та на окремих ділянках акваторії порту, включаючи ділянки внутрішнього каналу);
- ❑ морський підхідний канал глибоководного суднового ходу «р. Дунай – Чорне море» (підтримання необхідних навігаційних габаритів каналу для його сталого функціонування, як стратегічно важливого елемента судноплавства на українській ділянці р. Дунай).

Одним із ключових досягнень стало завершення у I кварталі 2024 року робіт із дообладнання морського буксиру «Гайдамака» спеціальним пристроєм (підводним скрепером або підводним планувальником дна), які виконувалися відповідно до договору, укладеного ДП «АМПУ» в особі філії «Дельта-лоцман» ДП «АМПУ» з ТОВ «КОМПАНІЯ «ДНІПРОТРАНССЕРВІС». Завершення цих робіт дозволило значно розширити і вдосконалити можливості ДП «АМПУ» щодо виконання експлуатаційного днопоглиблення із застосуванням технології «PLUGH», особливо у прикордонній зоні причалів.

Так, протягом II-IV кварталів 2024 року в акваторіях морських портів Південний і Чорноморськ виконувалося експлуатаційне днопоглиблення із застосуванням технології «PLUGH» як в безпосередній близькості від лінії кордону причалів, так і на підходах до них. У зазначений період часу були відновлені необхідні навігаційні габарити біля 11 причалів і на внутрішньому каналі акваторії морського порту Південний та біля 21 причалу і ділянки акваторії уздовж причалів №№19-24 (Західний прохід) акваторії морського порту Чорноморськ. Технологічно при виконанні робіт м/б «Гайдамака» зі спецпристроєм використовувався і як самостійна днопоглиблювальна одиниця, і як допоміжний днопоглиблювальний (планувальний) засіб разом із самовідвізним землесосом «Інгульський».

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ЕКСПЛУАТАЦІЙНОГО ДНОПОГЛИБЛЕННЯ ЗА ПІДСУМКАМИ 2024 РОКУ СКЛАВ 591,3 ТИС. МЗ

Щодо заходів енергоефективності та енергозабезпечення

Відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про енергетичну ефективність», постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2021 року № 1460 «Про впровадження систем енергетичного менеджменту», на підприємстві функціонує система енергетичного менеджменту (далі - СЕМ).

З метою реалізації енергетичної політики ДП «АМПУ» та виконання заходів передбачених планом діяльності системи енергетичного менеджменту в ДП «АМПУ» в Південній філії ДП «АМПУ» реалізовано проєкт з впровадження «Автоматизованої системи технічного контролю та обліку енергоресурсів», що є сукупністю програмних засобів і устаткування, комплексна робота яких забезпечує дистанційний збір (в реальному часі), зберігання, обробку даних зі споживання енергоресурсів та дозволяє своєчасно виявляти місця підвищеного споживання, здійснювати прогнозування (коротко-, середньо- і довгострокове), знижувати витрати за рахунок мінімізації оплати ручної праці тощо.

Для започаткування діяльності в частині виконання постанови Кабінету Міністрів України від 01 листопада 2024 р. № 1254 «Деякі питання забезпечення функціонування національної бази даних енергетичних та експлуатаційних характеристик будівель» розпочато актуалізацію та формування набору відповідних даних.

Також здійснено аналіз ринку з визначенням акредитованих закладів в частині проведення спеціального навчання та організації перевірки знань з питань засад та провадження енергетичного аудиту.

Структура та динаміка власного капіталу ДП «АМПУ»

ПАСИВ	На 01.01.2024		На 31.12.2024		Відхилення	
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
Додатковий капітал	12 339	60	12 821	61	482	4
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	7 065	34	7 121	34	56	1
Зареєстрований капітал	1 243	6	1 243	6	0	0
ВСЬОГО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	20 647	100	21 185	100	538	3

Структура та динаміка зобов'язань ДП «АМПУ»

ПАСИВ	На 01.01.2024		На 31.12.2024		Відхилення	
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
Довгострокові зобов'язання, в т.ч.	884	48	949	40	65	7
відстрочені податкові зобов'язання	456	25	407	17	-49	-11
цільове фінансування	427	23	541	23	114	27
Інші довгострокові зобов'язання	1	0	1	0	0	0
Поточні зобов'язання, в т.ч.	941	52	1 440	60	499	53
за довгостроковими зобов'язаннями	1	0	1	0	0	0
кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	127	7	244	10	117	92
кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	177	10	147	6	-30	-17
розрахунки зі страхування	11	1	18	1	7	64
розрахунки з оплати праці	52	3	71	3	19	37
кредиторська заборгованість за одержаними авансами	138	8	136	6	-2	-1
кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	156	9	485	20	329	211
поточні забезпечення	172	9	177	7	4	2
доходи майбутніх періодів	18	1	29	1	11	61
інші поточні зобов'язання	89	5	132	6	43	50
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	1 825	100	2 389	100	564	31

Структура та динаміка активів ДП «АМПУ»

АКТИВ	На 01.01.2024		На 31.12.2024		Відхилення	
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
Необоротні активи, в т.ч.	18 472	82	18 651	79	179	1
основні засоби	16 374	73	16 198	69	-176	-1
незавершені капітальні інвестиції	1 971	9	2 179	9	208	11
нематеріальні активи	34	0	26	0	-8	-24
інвестиційна нерухомість	6	0	5	0	-1	-17
довгострокова дебіторська заборгованість	0	0	164	1	164	100
інші необоротні активи	87	0	79	0	-8	-9
Оборотні активи, в т.ч.	4 000	18	4 923	32	923	23
грошові кошти	3 117	14	4 182	18	1 065	34
запаси	193	1	175	1	-18	-9
дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	296	1	209	1	-87	-29
інші оборотні активи	394	2	357	2	-37	-9
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	0	0	0	0	0	0
ВСЬОГО АКТИВИ	22 472	100	23 574	100	1 102	5

Основними засобами Підприємства є рухомі та нерухомі об'єкти, що забезпечують функціонування морського порту, у тому числі акваторія, гідротехнічні споруди, доки, буксири, криголами та інші судна портового флоту, засоби навігаційного обладнання та інші об'єкти навігаційно-гідрографічного забезпечення морських шляхів, системи управління рухом суден, інформаційні системи, перевантажувальне обладнання, залізничні та автомобільні під'їзні шляхи, лінії зв'язку, засоби тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інші засоби, обладнання, інженерні комунікації, розташовані в межах території та акваторії морського порту і призначені для забезпечення безпеки мореплавства, надання послуг, забезпечення державного нагляду (контролю) в морському порту.

У зв'язку з військовою агресією росії проти України виник значний ризик фізичного пошкодження активів або відсутність доступу до них, а також ризик знецінення активів через зменшення суми очікуваного відшкодування.

Ліквідність

Ліквідність є основною фінансовою характеристикою платоспроможності підприємства та свідчить про його здатність чи нездатність розраховуватися за короткостроковими зобов'язаннями.

Ступінь ліквідності підприємства співвідноситься з періодом, протягом якого його активи можуть бути перетворені на кошти: що меншим є період трансформації активів у гроші, то вищим буде ступінь ліквідності, а ризик ліквідності відповідно буде меншим.

Отже, найбільш ліквідними активами є гроші у формі поточних залишків на рахунках і банківських депозитів за вимогою.

Ліквідність балансу визначається ступенем покриття зобов'язань підприємства його активами.

В зв'язку з чим, взаємозв'язок між ліквідністю та платоспроможністю, як здатність підприємства своєчасно здійснювати розрахунки за всіма видами своїх зобов'язань, оцінює фінансовий стан підприємства.

З метою забезпечення належного фінансового стану та побудови ефективної системи управління фінансами, на підприємстві затверджена Фінансова політика державного підприємства «Адміністрація морських портів України» (далі – Фінансова політика).

Фінансова політика забезпечує регулювання питань, в тому числі щодо формування достатнього обсягу фінансових ресурсів з метою забезпечення відповідних значень показників ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства для виконання своїх основних операційних і стратегічних цілей. Зокрема, упередження виникнення проблем внаслідок неліквідності активів, підприємство:

- складає прогнози відносно сум майбутніх доходів та витрат;
- здійснює контроль поточної заборгованості (темпи погашення дебіторської заборгованості мають перевищувати темпи погашення кредиторської заборгованості);
- здійснює заходи щодо управління тривалістю грошового циклу підприємства, а саме підвищення оборотності запасів (контроль потреби закупівель, строків використання) та дебіторської заборгованості (моніторинг платоспроможності клієнтів, аналіз договірних умов тощо).

Використання фінансових інструментів

Загальна програма управління ризиками на підприємстві враховує непередбачуваність фінансових ризиків та спрямована на зведення до мінімуму потенційного негативного впливу цих ризиків на фінансові результати. Підприємство не використовує для хеджування ризиків похідні фінансові інструменти.

Підприємство здійснює управління ризиками на основі загальних принципів управління ризиками.

В зв'язку з чим, запроваджені системи управління ризиками відповідно до наступних документів:

1. Політика управління ризиками в державному підприємстві «Адміністрація морських портів України»;
2. Настанови з організації системи управління ризиками в державному підприємстві «Адміністрація морських портів України»;
3. Реєстр ключових ризиків ДП «АМПУ».

Види фінансових ризиків

① Вразливість до ризику ліквідності

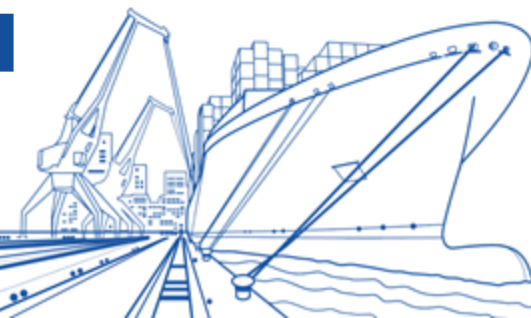
② Вразливість до ризику грошових коштів

③ Вразливість до валютного ризику

④ Вразливість до кредитного ризику

⑤ Вразливість до ринкового ризику

⑥ Вразливість до інших ризиків

① Вразливість до ризику ліквідності

Ризик ліквідності є одним з основних видів фінансового ризику.

Підприємство розрізняє два схожих за назвою, але різних за суті поняття «ризик ліквідності»:

1) ризик ринкової ліквідності – це ризик того, що реальна ціна угоди може сильно відрізнятись від ринкової ціни в гіршу сторону;

2) ризик балансової ліквідності - це небезпека того, що підприємство може виявитися неплатоспроможним і не зможе виконати свої зобов'язання перед контрагентами.

Підприємство не є вразливим до ризику ринкової ліквідності, оскільки основна частина доходів за послугами (справляння портових зборів, забезпечення лоцманського проведення; регулювання руху суден; забезпечення проведення криголамних робіт; забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні адміністрації морських портів України), що надаються в морських портах, визнається за тарифами, затвердженими наказами Мінінфраструктури України.

Ризик балансової ліквідності пов'язаний з можливістю втрати підприємством платоспроможності.

Ризик неплатоспроможності полягає в тому, що підприємство не зможе виконати свої зобов'язання перед контрагентами через брак готівкових коштів або інших високоліквідних активів.

Підприємство запобігає ризику неплатоспроможності, підтримуючи необхідну кількість високоліквідних активів – залишків грошових коштів на банківських рахунках та депозитах.

⑤ Вразливість до ринкового ризику

Ринковий ризик – наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через несприятливі коливання вартості цінних паперів, товарів і курсів іноземних валют за тими інструментами, які є в торговельному портфелі.

Підприємство не володіє цінними паперами. Вартість послуг в морських портах визначається за тарифами, визначеними в іноземній валюті.

З огляду на зазначене, підприємство вважає, що ринковий ризик не створює реальних загроз і не здатен суттєво вплинути на показники фінансового стану та результатів діяльності.

② Вразливість до ризику грошових коштів

Достатні грошові потоки є однією із головних засад забезпечення успішного функціонування підприємства.

Під ризиком грошових потоків підприємство розуміє ймовірність виникнення несприятливих наслідків у формі зменшення вхідних і збільшення вихідних грошових потоків в ситуації невизначеності умов здійснення фінансових операцій.

Управління ризиком грошових потоків на підприємстві є політикою управління грошовими потоками. Управління грошовими потоками є складовою реалізації Фінансової політики підприємства.

На виконання Фінансової політики здійснюються наступні заходи:

1) планування грошових потоків – оцінка перспективних обсягів надходження і витрачання грошових коштів, розміру чистого грошового потоку в плановому періоді;

2) організація руху грошових коштів – виконання платіжної процедури відповідно до законодавства з обов'язковим дотриманням показників фінансового плану;

3) контроль за грошовими потоками – оцінювання ступеня виконання планових завдань із формування і використання грошових коштів, рівня рівномірності, синхронності грошових потоків і ефективності управління ними.

Поряд з цим, керівництво розуміє вплив на діяльність підприємства ризику грошових коштів за господарськими операціями з державними підприємствами, підпорядкованими уповноваженому органу управління.

③ Вразливість до валютного ризику

Валютний ризик виникає при проведенні операції в іноземній валюті і являє собою можливість зниження вартості активів (отримання збитків), недоотримання запланованих доходів внаслідок несприятливої зміни валютних курсів.

Цей вид ризику, як правило, безпосередньо пов'язаний з зовнішньоекономічною діяльністю. Проте на підприємстві, за більшістю, валютний ризик оцінюється за комерційними угодами з судовими агентами (судновласниками), портовими операторами щодо надання послуг в морських портах, вартість яких визначається за тарифами, визначеними в іноземній валюті.

З огляду на зазначене, підприємство вважає, що валютний ризик не створює реальних загроз і не здатен суттєво вплинути на показники фінансового стану та результатів діяльності.

4 Вразливість до кредитного ризику

Кредитний ризик - це ризик того, що підприємство понесе фінансові збитки, оскільки контрагенти не виконують свої зобов'язання. Кредитний ризик пов'язаний з грошовими коштами та їх еквівалентами, коштами на депозитних рахунках у банках, авансами сплаченими, а також торговою й іншою дебіторською заборгованістю.

Найвищого кредитного ризику підприємство зазнає по дебіторській заборгованості. Вказаний ризик періодично оцінюється і приймається до уваги при нарахуванні резерву під очікувані кредитні збитки.

Процес погашення заборгованості підприємствами державного та комунального сектору економіки може залежати від впливу державних органів та інших соціально-економічних факторів.

Кредитний ризик щодо торгової дебіторської заборгованості є незначним, оскільки умовами комерційних угод з судовими агентами (судновласниками) та більшості інших угод передбачена попередня оплата.

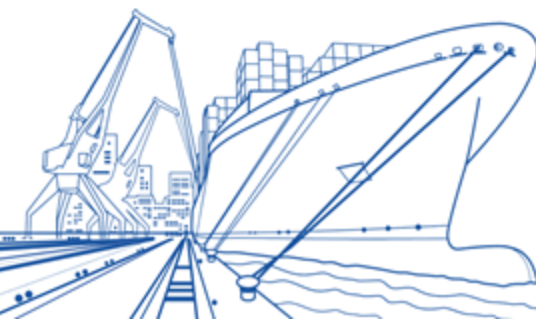
Не зважаючи на це, на підприємстві створена комісія та затверджено Положення про Комісію з питань управління дебіторською та кредиторською заборгованістю державного підприємства «Адміністрація морських портів України», що створює засади ефективної системи управління дебіторською заборгованістю для забезпечення безперервної роботи підприємства та єдиного комплексного підходу щодо своєчасного прийняття заходів із скорочення заборгованості.

6 Вразливість до інших ризиків

Підприємство угрупує інші ризики за наступними видами:

- 1) нормативно-правові ризики – ризики пов'язані з відсутністю, суперечністю або нечіткою регламентацією процесів, відповідальності, функцій та завдань в діяльності підприємства;
- 2) техніко-технологічний – оцінюється рівнем зношеності нерухомого майна (гідротехнічних споруд) та інших об'єктів портової інфраструктури;
- 3) кадровий - пов'язаний з ризиками фахової підготовки співробітників, якістю виконання ними функціональних обов'язків, а також плинність кадрів;
- 4) екологічний – загроза забруднення акваторії та території порту або заподіяння будь-якої шкоди морському середовищу;
- 5) епідемічні ризики – ризики пов'язані з поширенням та впливом епідемічних, інфекційних, вірусних захворювань (в т. ч. пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 тощо).

Підприємством здійснюється комплекс заходів щодо управління зазначеними ризиками, зокрема упередження, виявлення, оцінка та їх усунення.

Внутрішній контроль – це комплекс заходів, що застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності Підприємства.

Впродовж 2024 року функціонування системи внутрішнього контролю у Підприємстві приведено у відповідність вимогам Інструкції з організації та здійснення внутрішнього контролю в Міністерстві розвитку громад, територій та інфраструктури України, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Мінінфраструктури, затвердженої наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 03.05.2024 № 408.

Внесені зміни до Статуту ДП «АМПУ», якими визначено обов’язок підприємства створити ефективну систему внутрішнього контролю.

Підприємство інтегрує систему внутрішнього контролю в систему корпоративного управління підприємства шляхом:

- розроблення та затвердження керівництвом внутрішніх документів, спрямованих на належне функціонування системи внутрішнього контролю;
- планування діяльності Підприємства (визначення пріоритетних напрямів роботи, відповідальних за їх виконання, строків виконання), контролю за виконанням планів роботи та звітування про виконання планів, завдань і функцій, виявлення та оцінки ризиків, що виникають під час виконання завдань і функцій;
- організації та координації підрозділом внутрішнього контролю роботи з функціонування системи внутрішнього контролю в Підприємстві;
- здійснення оцінки ефективності функціонування системи внутрішнього контролю підрозділом внутрішнього аудиту, з метою надання керівництву об’єктивних і незалежних висновків та рекомендацій щодо її вдосконалення.

Система внутрішнього контролю підприємства складається з таких компонентів: контрольне середовище, управління ризиками, притаманними діяльності підприємства, контроль діяльності в підприємстві та моніторинг ефективності системи внутрішнього контролю.

Створена та впроваджена на підприємстві система внутрішнього контролю базується на комплексі формалізованих та задокументованих правил і контрольних процедур, чіткому розподілі та закріпленні повноважень і відповідальності. Цей розподіл базується на застосуванні системи трьох рівнів захисту, а саме:

1) перший рівень захисту - на рівні відокремлених та структурних підрозділів. Ці підрозділи ініціюють, здійснюють або відображають операції, приймають ризики в процесі своєї діяльності та несуть відповідальність за поточне управління цими ризиками, здійснюють заходи з контролю;

2) другий рівень захисту - на рівні служби аналізу та управління ризиками, мінімальні вимоги щодо діяльності якого встановлені внутрішнім документом – Політика управління ризиками в державному підприємстві «Адміністрація морських портів України». Ця служба на основі інформації, наданої керівниками структурних та відокремлених підрозділів підприємства, забезпечує впевненість Голови підприємства, що впроваджені першим рівнем захисту заходи з контролю та управління ризиками розроблені та функціонують належним чином;

3) третій рівень захисту - на рівні підрозділу внутрішнього аудиту, який здійснює моніторинг та оцінку ефективності діяльності першого та другого рівня захисту та загальну оцінку ефективності системи внутрішнього контролю з урахуванням вимог, установлених Статутом внутрішнього аудиту державного підприємства «Адміністрація морських портів України» та Порядком планування і проведення внутрішнього аудиту та надання звітів за його результатами.

Підприємством забезпечується належне функціонування внутрішнього середовища як елемента системи внутрішнього контролю, що передбачає:

- 1) стратегічні цілі;
- 2) організаційну структуру;
- 3) розподіл завдань, функцій, повноважень та відповідальності між виконавцями (суб'єктами внутрішнього контролю);
- 4) планування діяльності;
- 5) забезпечення дотримання працівниками кодексу етичної поведінки та доброчесності, вимог законодавства;
- 6) звітність про результати діяльності (порядок запровадження управлінської відповідальності та підзвітності, у тому числі показники, досягнуті під час виконання поставлених завдань і заходів, форми та строки звітування).

Підприємство забезпечує впровадження та функціонування системи управління ризиками відповідно до Політики управління ризиками в державному підприємстві «Адміністрація морських портів України» та Настанов з організації системи управління ризиками в державному підприємстві «Адміністрація морських портів України».

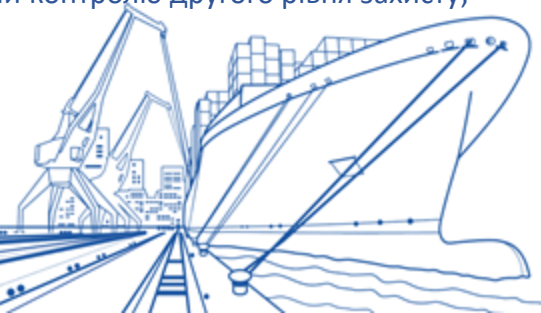
Підприємство вживає заходи контролю для впливу на ризики з метою досягнення стратегічних та інших цілей, завдань, планів і вимог щодо діяльності в цілому або окремих питань.

Заходи контролю здійснюються на всіх рівнях діяльності Підприємства та містять правила і процедури контролю щодо всіх завдань, функцій, процесів та операцій, найбільш типовими серед яких є:

- авторизація та підтвердження шляхом отримання дозволу відповідальних осіб на виконання операцій через процедуру візування, погодження та затвердження до їх фактичного виконання;
- розподіл повноважень між працівниками, що зменшує ризик допущення помилок, втрат, порушень та протиправних дій; контроль за доступом до ресурсів та облікових записів, а також закріплення відповідальності за збереження і використання ресурсів, що зменшує ризик їх втрати чи неправильного використання;
- контроль за достовірністю проведених операцій, перевірка процесів та операцій до та після їх проведення, звірка облікових даних із фактичними;
- систематичний перегляд роботи кожного структурного підрозділу та всіх працівників для визначення якості виконання поставлених завдань;
- контроль за виконанням документів;
- оцінка загальних результатів діяльності, окремих функцій та завдань на підставі визначених ключових показників ефективності; контроль за інформаційними системами та доступом до них.

Підприємство здійснює моніторинг ефективності системи внутрішнього контролю:

- 1) служба аналізу та управління ризиками - моніторинг ефективності процедур контролю на першому рівні захисту в межах виконання функцій контролю другого рівня захисту;
- 2) відділ внутрішнього аудиту - оцінка ефективності системи внутрішнього контролю підприємства в цілому.

З метою досягнення стратегічної цілі 3.3. Стратегічного плану розвитку ДП «АМПУ» на 2024-2028 роки, затвердженого Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України від 24.04.2024 № 7445/35/10-24, на всіх рівнях підприємства запроваджено управлінську систему ризик-менеджменту та внутрішнього контролю у відповідності до міжнародних стандартів (ДСТУ ISO 31000:2018 Менеджмент ризиків. Принципи та настанови, ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013 Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику, ДСТУ ISO/TR 31004:2018 Менеджмент ризиків. Наставови з впровадження ISO 31000). Політика в області управління ризиками полягає в мінімізації непередбачених втрат від ризиків і максимізації капіталізації з урахуванням прийнятого для керівництва ДП «АМПУ» співвідношення між ризиком і прибутковістю.

У ДП «АМПУ» затверджено Політику управління ризиками та Наставови з організації системи управління ризиками. Інтегроване управління ризиками націлене на забезпечення розумної гарантії досягнення стратегічних цілей ДП «АМПУ» та підтримання рівня ризику у межах, прийнятних для менеджменту Компанії.

Для ефективного функціонування системи управління ризиками в ДП «АМПУ», її безперервного розвитку та покращення створено консультативно-дорадчий орган – Комісію з управління ключовими ризиками ДП «АМПУ».

Прийнято внутрішні організаційно-розпорядчі документи, якими визначено ризик-координаторів та ризик-менеджерів в Підприємстві, для підвищення ризик-культури та налагодження взаємодії між власниками ризиків та підрозділом відповідальним за впровадження системи внутрішнього контролю та управління ризиками.

На підприємстві впроваджені основні принципи управління ризиками:

Принцип інтегрованості

передбачає системний підхід до управління всіма типами ризиків в організаційній структурі ДП «АМПУ». Підтримується міжфункціональна взаємодія та координація структурних підрозділів з управління ризиками поза рамками їх спеціалізацій, а також облік взаємного впливу ризиків різних підрозділів. Забезпечується єдиний канал інформування менеджменту Компанії по всьому спектру ризиків для гарантування повноти, якості та сумісності наданої інформації для кожного з рівнів прийняття рішення.

Принцип безперервності

полягає у реалізації на регулярній основі комплексу впорядкованих процедур з управління ризиками.

Принцип обґрунтованості

передбачає аналіз співвідношення витрат на зниження оцінки ризику до потенційної шкоди від їх реалізації.

У листопаді 2024 року Підприємство отримало доволі високу оцінку зрілості системи управління ризиками, яка проводилася Міністерством розвитку громад та територій, зайнявши 3 місце серед 28 організацій, які прийняли участь в оцінці. Визначено заходи направлені на покращення зрілості системи управління ризиками в ДП «АМПУ».

Державне підприємство «Адміністрація морських портів України» у своїй діяльності керується міжнародним та національним законодавством, а також Екологічною політикою ДП «АМПУ». Відповідно до зазначених документів на ДП «АМПУ» покладені обов'язки щодо:

- ❑ *забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища, у тому числі шляхом участі в межах визначеної законодавством компетенції у виявленні випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту;*
- ❑ *забезпечення проведення робіт з ліквідації наслідків забруднення території та акваторії морського порту;*
- ❑ *приймання з суден та здавання на плавучі або берегові очисні споруди забруднюючих речовин або вод, що їх містять;*
- ❑ *приймання з суден сміття та відходів з розміщенням їх на об'єктах управління відходами;*
- ❑ *очищення своїх акваторій від забруднюючих речовин та сторонніх предметів і матеріалів;*
- ❑ *локалізації та ліквідації наслідків аварійних скидів забруднюючих речовин або вод, що їх містять, у межах своїх акваторій;*
- ❑ *забезпечення виконання вимог міжнародного та національного законодавства України з охорони навколишнього природного середовища, вимог міжнародного стандарту ISO 14001:2015 «Environmental management systems – Requirements with guidance for use», ДСТУ ISO 14001:2015 «Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування»;*
- ❑ *впровадження заходів з мінімізації антропогенного впливу на навколишнє природне середовище.*

Виконання покладених на ДП «АМПУ» обов'язків в сфері охорони довкілля забезпечується належним функціонуванням «Системи екологічного менеджменту ДП «АМПУ», яка сертифікована, українським офісом міжнародного сертифікаційного органу «Бюро Верітас», на відповідність міжнародному стандарту ISO 14001:2015 «Environmental management systems – Requirements with guidance for use», ДСТУ ISO 14001:2015 «Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування», вимогам EMAS.

Плани на 2025 рік

1. Розробка та затвердження планів управління відходами ДП «АМПУ»;
2. Розробка концепції декарбонізації морських портів України;
3. Затвердження Стандарту забезпечення функціонування системи екологічного менеджменту державного підприємства «Адміністрація морських портів України»;
4. Затвердження Типового плану локалізації та ліквідації розливу забруднюючих речовин;
5. Розробка Стандарту/положення «Про здійснення візуального моніторингу (спостереження) за станом акваторій та територій морських портів»;
6. Актуалізація Типового плану поводження з судновими відходами та залишками вантажу у морських портах України.

Екологічні цілі ДП «АМПУ»

Екологічні цілі ДП «АМПУ» визначені наказом ДП «АМПУ» від 08.05.2020 №110/10 та є актуальними щодо їх виконання у 2024 році, а саме:

Визначати та управляти істотними екологічними аспектами впливу на навколишнє природне середовище;

Планувати річні та стратегічні екологічні програми заходів, які забезпечать ефективне управління істотними екологічними аспектами та ризиками, покращення екологічних показників;

Забезпечувати необхідними ресурсами;

Підвищувати кваліфікацію персоналу з питань охорони навколишнього природного середовища;

Раціонально використовувати природні ресурси, впроваджувати енергозберігаючі технології;

Здійснювати моніторинг, аналізувати та оцінювати екологічні показники впливу на атмосферне повітря, акваторію, землю;

Забезпечувати відповідність системи екологічного менеджменту ДП «АМПУ» до вимог міжнародного стандарту ISO 14001:2015;

Проводити внутрішні аудити системи екологічного менеджменту ДП «АМПУ» відповідно до міжнародного стандарту ISO 14001:2015;

Складати щорічний звіт щодо екологічної результативності системи екологічного менеджменту;

Проводити аналіз ефективності системи екологічного менеджменту;

Постійно удосконалювати та покращувати систему екологічного менеджменту за допомогою впровадження більш ефективних системних підходів, механізмів моніторингу та контролю;

Співпрацювати з органами державної влади та місцевого самоврядування, громадськістю та зацікавленими сторонами у сфері природоохоронної діяльності;

Інформувати персонал, громадськість про результати реалізації екологічної політики.

Забезпечення належного функціонування системи екологічного менеджменту, збереження стану довкілля, реагування на зміни його компонентів, здійснюється та координується природоохоронним персоналом підприємства та його філій, загальна кількість працівників зазначеного напрямку у 2024 році згідно до штатного розпису складала 34 особи.

Оцінка та прогнозування змін довкілля

З метою збереження стану довкілля, прогнозування його змін та оцінки функціонування впровадженої системи екологічного менеджменту на підприємстві, у 2024 році здійснювався моніторинг стану навколишнього природного середовища, виключно за допомогою лабораторно-інструментальних вимірювань та візуального спостереження.

При цьому, небезпечним залишається використання плавзасобів ДП «АМПУ» для моніторингу зовнішніх частин акваторій портів, внаслідок значного мінутання водних шляхів, також неможливим залишається використання дронів.

Але разом з тим, не звертаючи уваги на намагання держави агресора дестабілізувати всі процеси в країні, з метою збереження стану довкілля, прогнозування його змін у 2024 році філіями забезпечено здійснення:

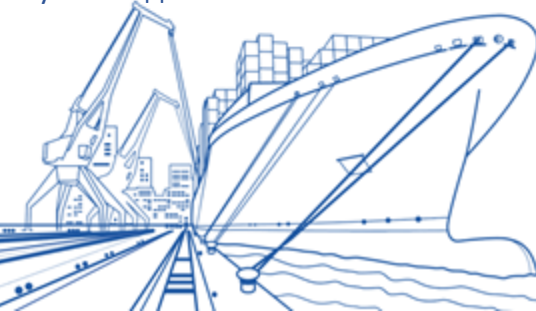
- лабораторно-інструментального моніторингу стану акваторій морських портів;
- працівниками природоохоронних підрозділів візуального моніторингу стану акваторій та територій морських портів на предмет можливих забруднень;
- лабораторних досліджень стану атмосферного повітря на межі санітарно-захисних зон портів, рівня викидів забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел викидів;
- лабораторних досліджень стічних вод, що скидались до об'єктів водного фонду та джерел централізованого водовідведення.

Проведення аудитів

У лютому 2024 року сертифікаційним органом (ТОВ «Бюро Верітас Сертифікейшен Україна») проведено наглядний аудит на відповідність вимогам Міжнародного стандарту ISO 14001:2015 «Environmental management systems – Requirements with guidance for use», національного стандарту України ДСТУ ISO 14001:2015, вимогам EMAS, про що надано відповідний Звіт про наглядний аудит системи екологічного менеджменту на відповідність стандартам ISO 14001:2015, ДСТУ ISO 14001:2015 Державне підприємство «Адміністрація морських портів України».

За результатами зазначеного аудиту, сертифікаційним органом продовжено дію сертифікату про відповідність стандарту ISO 14001:2015, що свідчить про ефективне функціонування системи екологічного менеджменту.

Також, в 2024 році в ДП «АМПУ» здійснено внутрішній аудит системи екологічного менеджменту ДП «АМПУ», за результатами якого встановлено 27 невідповідностей, по яким розроблені Плани заходів та вживаються коригувальні дії.

MARPOL 73/78

International Convention for the
Prevention of Pollution from Ships

Міжнародні обов'язки у сфері захисту довкілля

На міжнародному рівні питання запобігання забрудненню моря та атмосферного повітря з суден, регулюється Міжнародною конвенцією по запобіганню забрудненню з суден 1973 року, зміненої Протоколом 1978 року до неї (далі – MARPOL 73/78), яка прийнята під егідою Міжнародної морської організації.

MARPOL 73/78, визначає комплекс заходів щодо запобігання експлуатаційному та транскордонному забрудненню моря та атмосферного повітря суднами. Відповідно до зазначеної конвенції, скидання переважної більшості суднових забруднень до акваторії Чорного моря заборонено, оскільки воно визначено особливим районом, де по визначених технічних причинах, що належать до його океанографічних та екологічних умов та специфікації судноплавства, необхідне прийняття особливих обов'язкових методів запобігання забрудненню. При цьому, на держави країни учасниці конвенції, крім іншого, покладається обов'язок щодо забезпечення прийняття на портові приймальні споруди суднових забруднень визначених певними додатками до MARPOL 73/78. Реалізація функціонування портових приймальних споруд покладена на Адміністрацію морських портів України.

Реагування на забруднення моря

Іншою важливою функцією є - обов'язок держави щодо реагування на забруднення моря, який визначено численними міжнародними конвенціями, зокрема, Конвенцією Організації Об'єднаних Націй з морського права, Конвенцією про захист Чорного, Міжнародною конвенцією із забезпечення готовності на випадок забруднення нафтою, боротьбі з ним та співробітництву.

Державою вжиття заходів щодо відстеження, локалізації та ліквідації забруднень в Чорному та Азовському морях, в межах акваторій морських портів, покладено на Адміністрацію морських портів України.

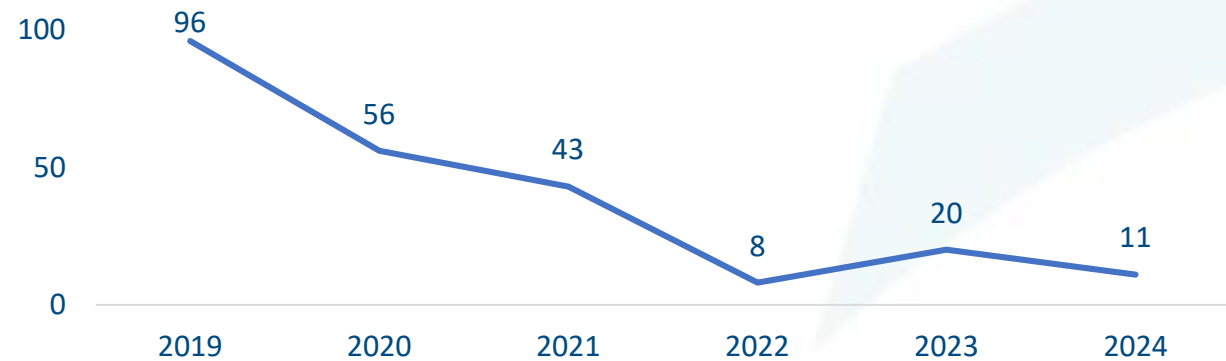
З метою виконання зазначених функцій у розпорядженні Адміністрації у 2024 році перебували наступні сили та засоби:

- ❑ 10 спеціалізованих плавзасобів типу нафтосміттєзбирач, які за своїми конструктивними особливостями призначені для збору забруднень з поверхні води;
- ❑ 10 спеціалізованих нафтозбірних пристроїв – скімерів, призначених для ліквідації розливів забруднюючих речовин у вигляді тонкої плівки та на мілководді;
- ❑ 2 бортові навісні системи стримування, призначених для локалізації та ліквідації розливів забруднюючих речовин;
- ❑ 9 465 метрів бонових загороджень для локалізації місць розливу забруднюючих речовин та здійснення щоденного бонування при проведенні операцій з речовинами, що здатні утворювати плівку на поверхні води;
- ❑ 12 172 літрів сорбенту біодеструктору «Еконадін», який завдяки своїм властивостям здатний абсорбувати та нейтралізувати нафту та інші забруднюючі речовини, навіть у тих випадках, коли застосування скімеру та спеціалізованого судна не можливе або недоцільне.
- ❑ 100 кг сорбенту біодеструктору «Еколан-М»; - 1058 метрів сорбуючих бонів; - 322 сорбуючих серветки; - 50 сорбуючих матів; - 20 сорбуючих рулонів; - Копмлекс «Міні-Вак»; - Ємності для збирання з/р 0,3 м³- 8 од, 30 м³ – 1 од.

У 2024 році між ДП «АМПУ» та Європейським агентством з безпеки мореплавства (EMSA) укладено договір щодо безоплатної передачі Херсонській філії ДП «АМПУ» 800 м.п. бонових загороджень для локалізації та ліквідації забруднень в акваторіях морських портів України.

Загальна кількість випадків забруднень акваторій морських портів по відношенню до попереднього року зменшилась на 9 випадків. Так, у 2023 році відбулося 20 забруднень акваторій морських портів, у 2024 році всього 11 виявлених та зафіксованих випадків забруднень акваторій портів, 5 з яких відбулися внаслідок військової агресії.

По всіх зафіксованих та підтверджених випадках забруднень, підприємством та його філіями вживались необхідні заходи щодо локалізації та ліквідації забруднень акваторій та територій морських портів за виключенням забруднень акваторії Херсонського морського порту, у зв'язку обмеженнями пов'язаними з безпековою ситуацією.

Джерела забруднень у 2024 році

Чотири забруднення відбулося в акваторії та на території Чорноморського морського порту, з них два з визначенням джерела, судна «МАРС» та «САПФІР». Одне забруднення відбулося внаслідок знищення вантажних контейнерів під час повітряної атаки країни агресора. По одному з виявлених забруднень Державною екологічною інспекцією джерело не встановлено.

Три забруднення відбулося в акваторії та на території Одеського морського порту. Одне забруднення відбулося внаслідок пошкодження трубопроводу під час повітряної атаки країни агресора. По двох інших забрудненнях Державною екологічною інспекцією джерело не встановлено.

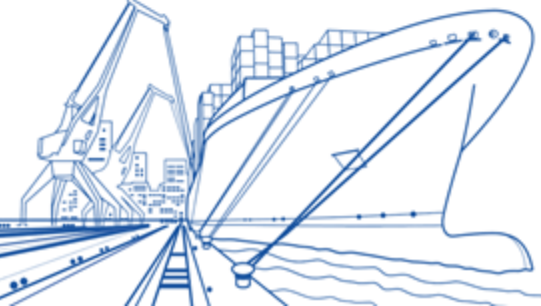
Два забруднення відбулося в акваторії та на території Південного морського порту, з них одне з визначенням джерела – судно «GRIFFIN T». Друге забруднення відбулося внаслідок знищення резервуару для зберігання рослинної олії під час повітряної атаки країни агресора.

Два забруднення відбулося в акваторії Херсонського морського порту внаслідок обстрілу суден «KURUOGLU 3» та «REK NOBLE».

Управління водними ресурсами

Адміністрація морських портів у своїй діяльності з управління водними ресурсами, керується положеннями та вимогами Водного кодексу України та інших вимог національного законодавства. Оскільки, ДП «АМПУ» має у своїй організаційній структурі відокремлені підрозділи, підприємство одночасно є первинним та вторинним водокористувачем. Деякі філії, мають власні водозабірні споруди і відповідне обладнання для забору, такі філії здійснюють забір води із природних джерел (свердловини, море, лиман), відповідно до дозволів на спеціальне водокористування.

Відповідно до статистичних даних у порівнянні з попереднім роком, у 2024 році спостерігається збільшення рівня водоспоживання (забір та використання). Так, у 2024 році водоспоживання збільшилося на 14,8 % у порівнянні з 2023 роком. Водовідведення збільшилося на 14,6 % у порівнянні з попереднім періодом.

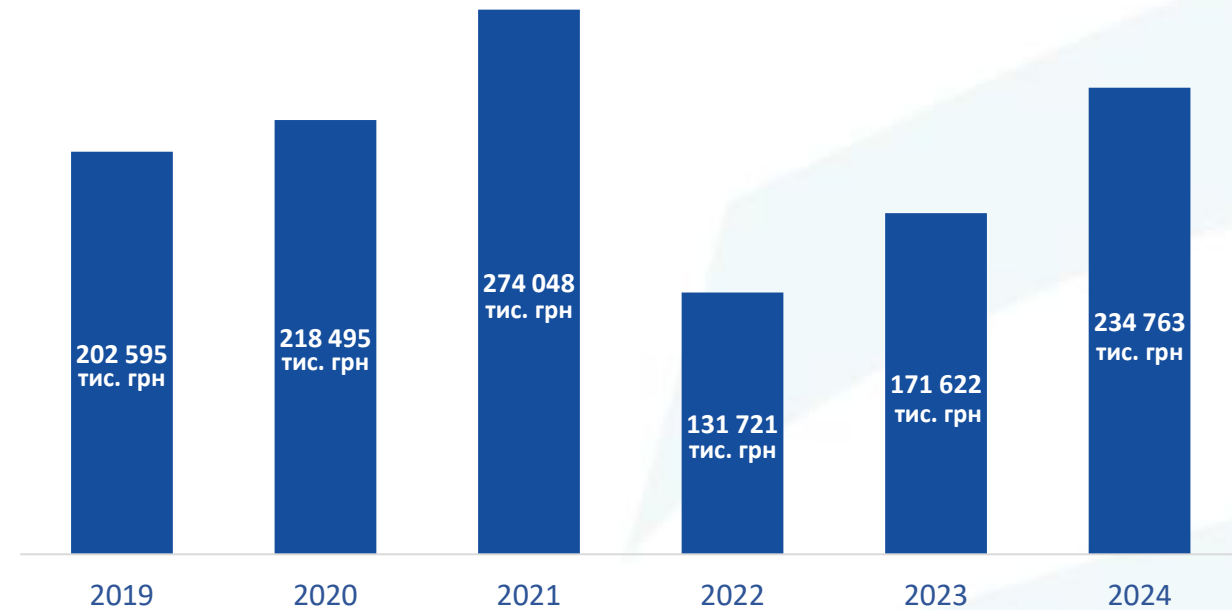
Витрати на охорону навколишнього природного середовища

З метою збереження, поліпшення та контролю за станом довкілля ДП «АМПУ» здійснюються витрати на охорону навколишнього природного середовища.

Облік витрат на природоохоронні заходи здійснювався відповідно до форми державного статистичного спостереження № 1-екологічні витрати (річна) «Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища», яка затверджена наказом Державної служби статистики України від 04.04.2024 № 81.

Згідно до статистичних спостережень у 2024 році витрати ДП «АМПУ» на охорону навколишнього природного середовища збільшились на 26,9% у порівнянні з 2023 роком та склали 234763,73 тис. грн., з них 85 % на поточні витрати, 0,25 % на капітальні інвестиції та 14,7 % на послуги.

Динаміка витрат на охорону навколишнього природного середовища 2019-2024 років

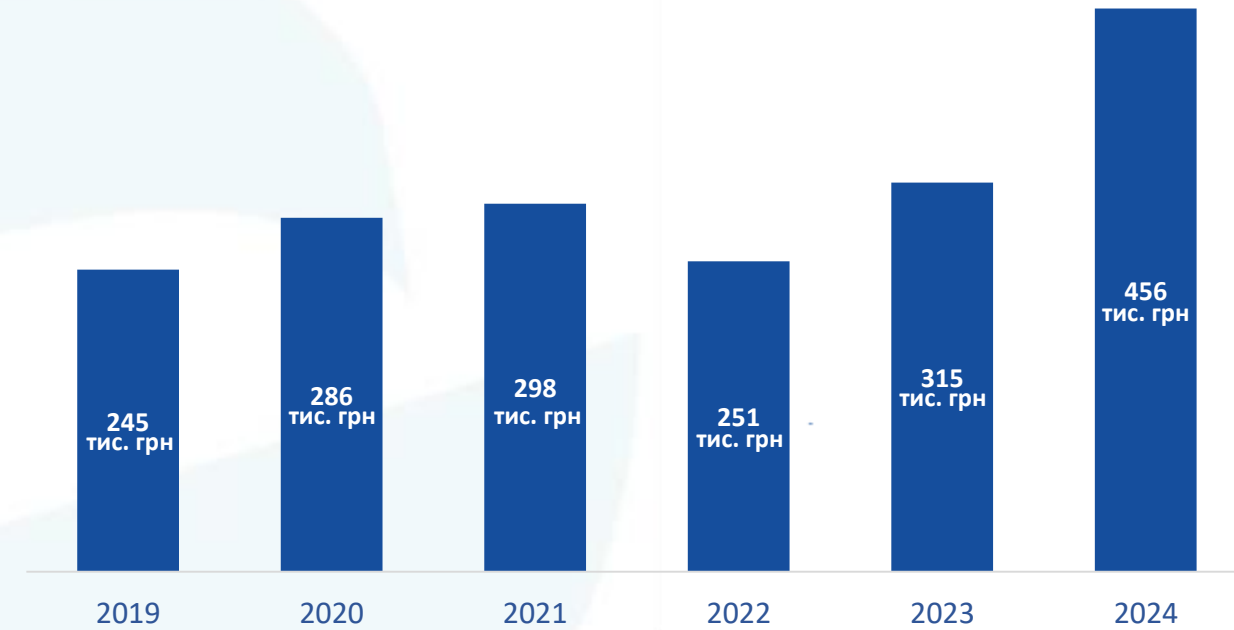

Загально державний екологічний платіж для збереження довкілля

Адміністрація морських портів України, відповідно до Податкового кодексу України є платником екологічного податку, який є загальнодержавним обов'язковим платежем, що справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря, скидів у водні об'єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, фактичного обсягу радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками, фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року.

Відповідно до відомостей про сплату екологічного податку у 2024 році спостерігається збільшення видатків на рівні 30,9%, в частині його сплати у порівнянні з 2023 роком, а саме 314 968 грн. 91 коп. та 455 918 грн. 43 коп. відповідно.

Екологічний податок за 2019-2024 роки

Охорона атмосферного повітря та його збереження

Діяльність, яка пов'язана з викидами забруднюючих речовин у атмосферне повітря, здійснюється у відповідності до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря» та інших вимог національного законодавства. До об'єктів Адміністрації морських портів, що здійснюють викиди забруднюючих речовин належать стаціонарні та пересувні джерела викидів. До стаціонарних джерел викидів віднесені котельні, сміттєспалювальні комплекси, каналізаційно-насосні станції, установки очистки газу та інші об'єкти з яких здійснюються викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Відповідно до статистичних даних у порівнянні з попереднім роком у 2024 році спостерігається зменшення рівня викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Так, у 2024 році викиди забруднюючих речовин (крім діоксиду вуглецю) в атмосферне зменшилися на 19,8% у порівнянні з 2023 роком.

У обсягах викидів діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами у 2024 році спостерігається незначне збільшення рівня викидів на 2,4 % по відношенню до 2023 року.

Управління відходами

У сфері поводження з відходами ДП «АМПУ» та його філії у 2024 році керувалися вимогами Закону України «Про управління відходами» та іншими нормативно-правовими актами національного законодавства.

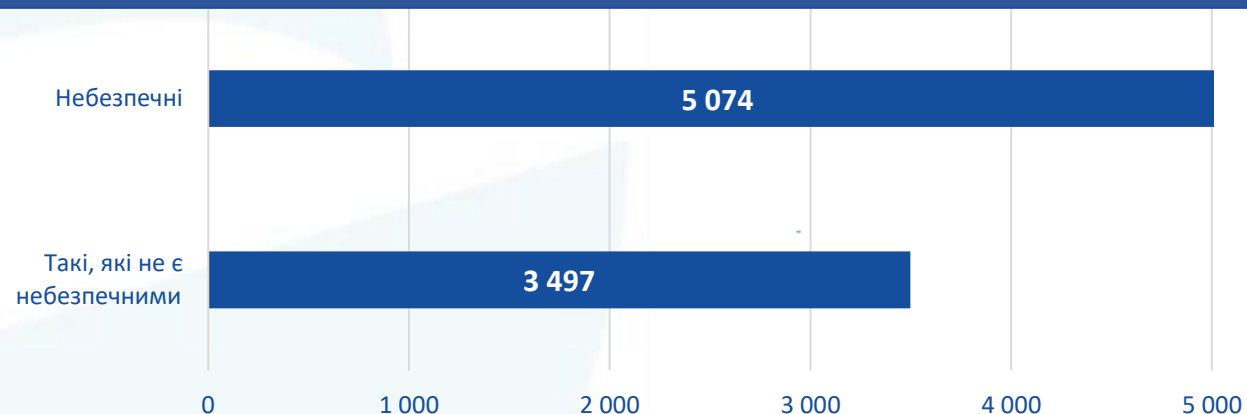
Для забезпечення виконання вимог Закону України «Про управління відходами» у частині забезпечення обліку утворених на підприємстві відходів наказом ДП «АМПУ» від 02.04.2024 № 83/10 (із змінами) забезпечено затвердження переліку відходів державного підприємства «Адміністрація морських портів України», форм та процедури обліку.

За підсумками року відділом екологічного менеджменту апарату управління ДП «АМПУ», консолідуються та узагальнюються відомості щодо утворення та управління відходами по всім філіям ДП «АМПУ», які направляються до органів державної статистики України, за формою встановленою наказом Держстату від 19.04.2024 № 125.

Відповідно до статистичної інформації щодо утворення відходів за результатами господарської діяльності підприємства, вбачається збільшення на 30,7 % загального обсягу утворених відходів у 2024 році у порівнянні з 2023 роком. Збільшення кількості відходів, які увійшли до обліку, переважно обумовлені зміною національного законодавства у сфері управління відходами, які стосувались обліку та управління відходами.

Всього у 2024 році, утворено 8570,512 тонн відходів, з яких 5073,978 тонн є небезпечними.

Структура утворення відходів у 2024 році, тонн

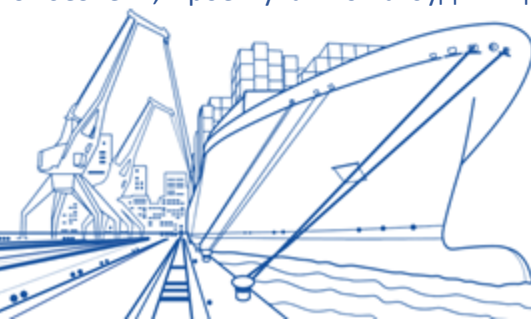
Протягом 2024 року з питань безпеки мореплавства здійснено наступні заходи:

- ❑ Здійснено координацію роботи з розробки нових проектів редакцій Обов'язкових постанов по морським портам з відокремленими підрозділами ДП «АМПУ».
- ❑ Підготовлені матеріали для актуалізації списків пріоритетності морських портів в онлайн базі даних Міжнародної Гідрографічної організації (ІНО).
- ❑ Організовано підготовку філій до зимової навігації 2024-2025 років, здійснено відповідний контроль за виконанням Плану організаційно-технічних заходів по забезпеченню безпеки мореплавства в період проведення льодової кампанії 2024-2025 років
- ❑ Організовано сумісні із службами капітанів морських портів перевірки стану арештованих суден та суден довготривалого відстою в акваторіях морських портів в осінньо-зимовий період.
- ❑ Підготовлені та внесені пропозиції Мініфраструктури щодо тексту чинних правил льодового проведення суден, затверджених наказом Мініфраструктури від 12.03.2011 № 14.
- ❑ Підготовлені та внесені пропозиції щодо змін до Правил плавання і лоцманського проведення суден у північно-західній частині Чорного моря, Бузько-Дніпровсько-лиманському та Херсонському морському каналах, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 01.08.2007 № 655, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 жовтня 2007 року за № 1150/14417 (в редакції наказу Мініфраструктури України від 09.08.2022 № 587).
- ❑ Підготовлені та внесені пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що стосуються торговельного мореплавства та судноплавства на внутрішніх водних шляхах».
- ❑ Здійснено взаємодію з Мінрозвитку України, Адміністрацією судноплавства, капітанами морських портів з питань організації та забезпечення безпеки мореплавства в акваторіях морських портів.
- ❑ Для забезпечення безпеки мореплавства, проведення оцінки безпеки підходів до морських портів та безпеки плавання в межах їх акваторій, шляхом здійснення розрахунків маршрутів і швидкостей руху суден для філій ДП «АМПУ» закуплені морські навігаційні карти, морські навігаційні посібники та повідомлення мореплавцям.
- ❑ Розроблено та спрямовані на затвердження в Мінрозвитку проект форми судового журналу для суден портового (службово-допоміжного) флоту із суміщеними посадами судоводія та механіка та Порядку ведення судового журналу судна портового (службово-допоміжного) флоту із суміщеними посадами.

- ❑ Опрацьовано проекти інструментів ІМО, сформовані в межах компетенції технічні завдання та відповідні пропозиції до них, впроваджено рекомендації та рішення ІМО Комітету безпеки на морі, Комітету захисту морського середовища, Юридичного комітету, Комітету з технічного співробітництва та Комітету зі спрощення формальностей, а також ряду підкомітетів, що підтримують роботу основних технічних комітетів, щодо виконання повноважень та функцій покладених на Підприємство, а саме:
  - прийнято участь у роботі 10-ї сесії Підкомітету з людського фактору, підготовки та несення ваhti Міжнародної морської організації (Підкомітет НТW), яка відбулася 05-09 лютого 2024 року у змішаному форматі;
  - прийнято участь у роботі 109 сесії Комітету з безпеки на морі Міжнародної морської організації (Підкомітет MSC), який відбувся 02-06 грудня 2024 в змішаному форматі;
  - прийнято участь у роботі 10 сесії Підкомітету з імплементації інструментів
  - Міжнародної морської організації (Підкомітет ІІІ), яка відбулася 22-26 липня 2024 року в змішаному форматі.

Перспективи:

- ❑ Супроводження ініційованих нормативно-правових актів в Мінрозвитку.
- ❑ Участь, в межах компетенції, у підготовці проектів законодавчих та нормативно-правових актів з питань безпеки мореплавства, та у розробці проектів стратегічних планів (заходів) та перспективних планів підприємства з безпеки мореплавства.
- ❑ Робота над проектом Обов'язкових постанов по морському порту Південний та підготовка проектів змін до Обов'язкових постанов по морським портам Ізмаїл, Рені та Усть-Дунайськ.
- ❑ Участь у наступних заходах ІМО:
- ❑ Візит Генерального секретаря Міжнародної морської організації (ІМО) А. Домінгеса до Одеси (18.03.2025);
- ❑ Роботі комітетів та підкомітетів ІМО (з морської безпеки, проектуванню та будівництву суден, навігації, зв'язку, пошуку та рятуванню).

Кадрова політика та соціальні аспекти

З метою забезпечення ефективного функціонування системи управління персоналом ДП «АМПУ», вдосконалення механізмів реалізації кадрової політики підприємства, відповідно до наказу ДП «АМПУ» від 28.12.2020 № 370/10 затверджено Кадрову політику ДП «АМПУ».

Кадрова політика є інструментом реалізації стратегії у сфері управління персоналом.

Цілями Політики визнано:

- 1) підтримка та удосконалення партнерських відносин між керівництвом та працівниками, заснованих на повазі до прав людини;
- 2) дотримання і захист фундаментальних принципів, норм і прав працівників, визначених конвенціями Міжнародної організації праці та іншими міжнародними договорами, що є обов'язковими для України;
- 3) формування корпоративного середовища, яке сприятиме динамічному розвитку ДП «АМПУ»;
- 4) сприяння дотриманню принципу гідної праці, включаючи справедливе та неупереджене ставлення до працівників і створення для них рівних можливостей;
- 5) сприяння дотриманню норм укладених колективних договорів та угод, вимог трудового законодавства;
- 6) захисту та зміцнення здоров'я і безпеки праці працівників, зокрема, шляхом створення безпечних та здорових умов праці;
- 7) недопущення прояву будь-яких форм дискримінації, використання примусової та дитячої праці.

До завдань Кадрової політики відноситься визначення основних засад діяльності ДП «АМПУ» у сфері управління і розвитку людського капіталу у формі, що забезпечує для всіх працівників рівну можливість реалізувати свій професійний потенціал і сприяє економічному розвитку ДП «АМПУ».

Також Кадровою політикою закріплені напрямки роботи з персоналом та її принципи.

Діяльність з управління персоналом – це перш за все, комплексна система інтегрованих елементів та/або процесів, що полягає в наступних напрямках роботи з персоналом: пошуку і підбору персоналу; адаптації та орієнтації персоналу; оцінки персоналу; навчання та розвитку персоналу; управління ефективністю діяльності персоналу; управління винагородою; планування кар'єри та сприяння кар'єрному зростанню; соціального розвитку, тощо.

Кадрову політику неможливо увявити без наступних основних принципів:

- охорони здоров'я та безпеки праці працівників;
- соціальної відповідальності ДП «АМПУ»;
- обов'язкового документування трудових відносин та інформування працівників;
- заборони дискримінації та рівність можливостей;
- заборони переслідування;
- захист працівників;
- заборони примусової праці;
- соціального діалогу.

Кадрова політика також залежить від корпоративної культури.

ДП «АМПУ» у своїй діяльності застосовує принципи корпоративної культури, спрямовані на реалізацію основних завдань ДП «АМПУ». Це культура ініціативності та відповідальності, орієнтованості на досягнення результатів виробничої діяльності та високі етичні норми, професіоналізм і співпрацю.

В ДП «АМПУ» підтримуються сучасні методи організації праці, впровадження оптимальної і гнучкої організаційної структури, сучасні галузеві стандарти ведення діяльності.

Працівники ставляться один до одного з гідністю та взаємною повагою, підтримують свободу думки, різноманітність культур і діляться досвідом.

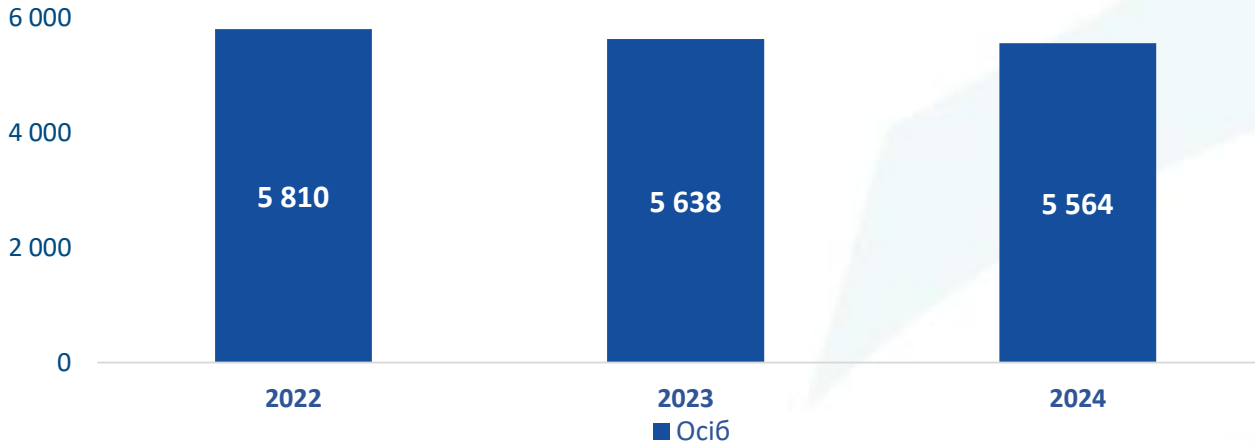
ДП «АМПУ» прагне до створення атмосфери, у якій кожен працівник відчуває свою цінність як особистість, мотиваційного клімату, що заохочує і дозволяє використовувати таланти та ідеї всіх працівників, енергію та прихильність кожного працівника з метою досягнення загального успіху ДП «АМПУ».

Реалізуючи основні завдання ДП «АМПУ» дотримується усталених етичних норм ведення господарської діяльності, основними з яких є: найвища продуктивність і найбільший прибуток не повинні досягатися за рахунок завдання шкоди життю та здоров'ю працівників, довкіллю; морально-етичні норми завжди мають перевагу перед економічними інтересами.

Створення сприятливих умов для ефективної роботи персоналу є одним із основних пріоритетів державного підприємства «Адміністрація морських портів України».

Облікова чисельність штатних працівників ДП «АМПУ» за 2022-2024 роки

Станом на 31 грудня 2024 року облікова кількість штатних працівників ДП «АМПУ» склала 5564 особи. За 2022-2024 роки з підприємства звільнилося 836 осіб – 13% облікової чисельності.

Гендерна чисельність штатних працівників ДП «АМПУ» за 2022-2024 роки

Працівники чоловічої статі складають переважну більшість працівників ДП «АМПУ» – 65% або 3 639 осіб станом на 31.12.2024. Частка жінок складає 35% або 1 925 осіб. Причиною такої суттєвої різниці є специфіка сфери діяльності підприємства.

У результаті повномасштабної війни, яку 24.02.2022 російська федерація розв'язала проти України та українського народу, сталася тимчасова окупація портових міст Бердянськ, Маріуполь, Скадовськ та Херсон, на території яких розташовані морські порти та відповідні філії ДП «АМПУ».

У зв'язку з неможливістю здійснювати на тимчасово окупованих територіях обслуговування суден і пасажирів, проведення вантажних, транспортних та інших пов'язаних з цим видів господарської діяльності, забезпечення належного рівня безпеки судноплавства, дотримання вимог міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також забезпечення охорони навколишнього природного середовища, Міністерством інфраструктури України видано наказ від 28.04.2022 № 256 «Про закриття морських портів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29.04.2022 за № 470/37806, яким закрито морські порти Бердянськ, Маріуполь, Скадовськ, Херсон до відновлення контролю над зазначеними морськими портами.

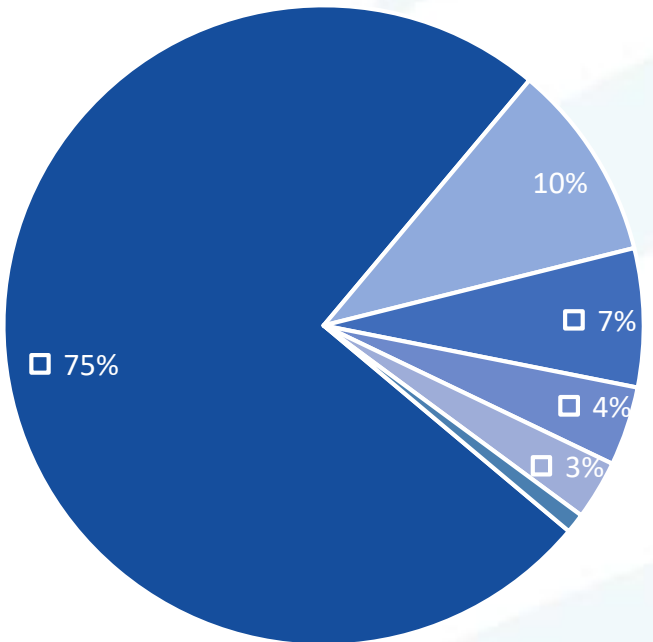
Оскільки протягом часу закриття морських портів здійснення функцій адміністраціями Бердянського, Маріупольського, Скадовського та Херсонського портів є неможливим, ДП «АМПУ» прийняло рішення щодо призупинення дії трудових договорів з працівниками зазначених філій підприємства відповідно до статті 13 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX до відновлення можливості виконувати ними роботу, але не пізніше наступного дня після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Дію трудових договорів також призупинено з окремими працівниками інших філій ДП «АМПУ» у зв'язку з неможливістю виконання ними в умовах воєнного стану завдань та функцій, визначених за відповідними посадами.

Станом на 31.12.2024 року дія трудових договорів була призупинена з 581 працівником ДП «АМПУ» (10% облікового складу). На кінець 2024 року працювали у штатному режимі 4168 осіб (75%), знаходились у простій 374 особи (7%), увільнені від роботи у зв'язку з призовом на військову службу 244 особи (4%), знаходились у тривалих відпустках без збереження заробітної плати, у тому числі по догляду за дитиною, 143 особи (3%).

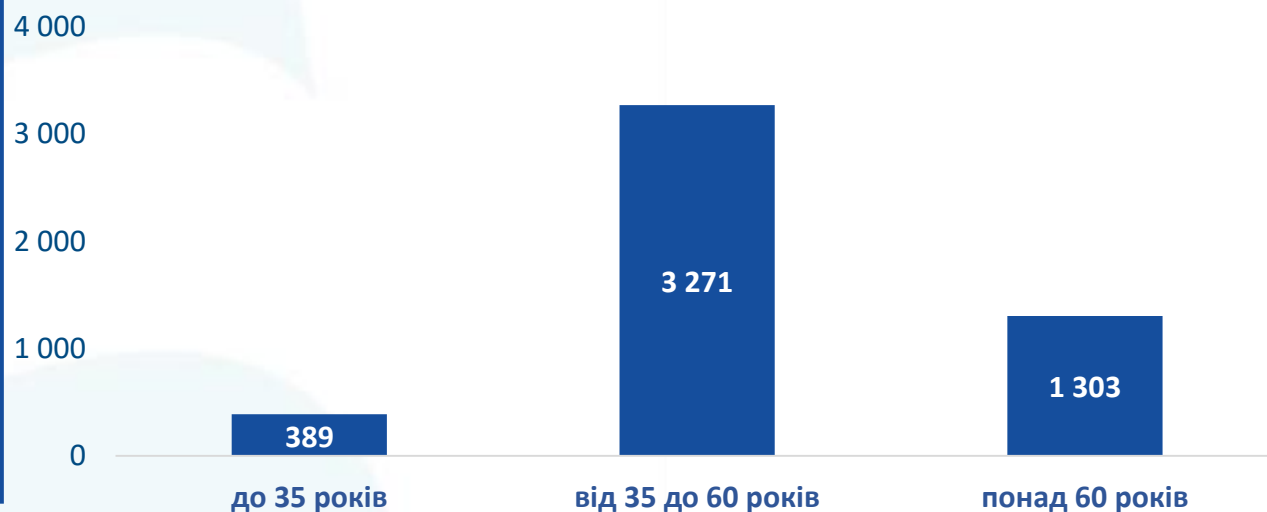
Інформація про зайнятість працівників станом на 31.12.2024 року

- Працівники, які працюють у штатному режимі, у т.ч. дистанційно - 75%
- Працівники, з якими призупинено трудовий договір - 10%
- Працівники, яким оголошено простій - 7%
- Працівники, які увільненні від роб. у зв'язку з призовом на військ. службу - 4%
- Працівники, які знаход. у трив. відп. без збереж. з/п, у т.ч. по дог. за дит. - 3%
- Працівники, які не з'являються на роботі з нез'ясованих причин -1%

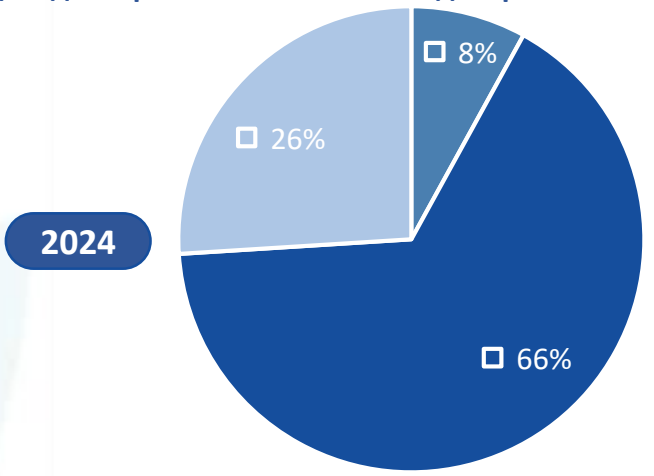
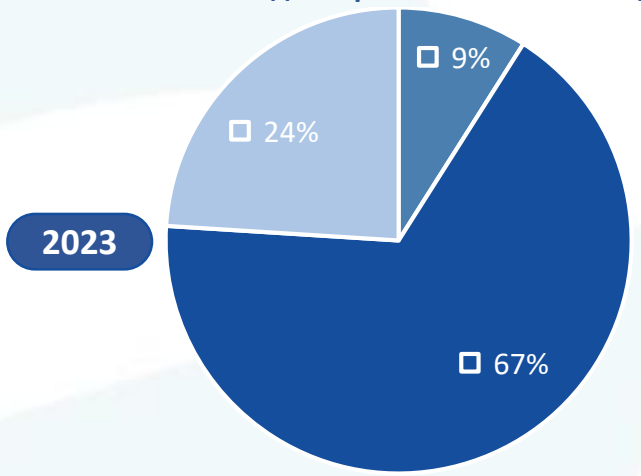
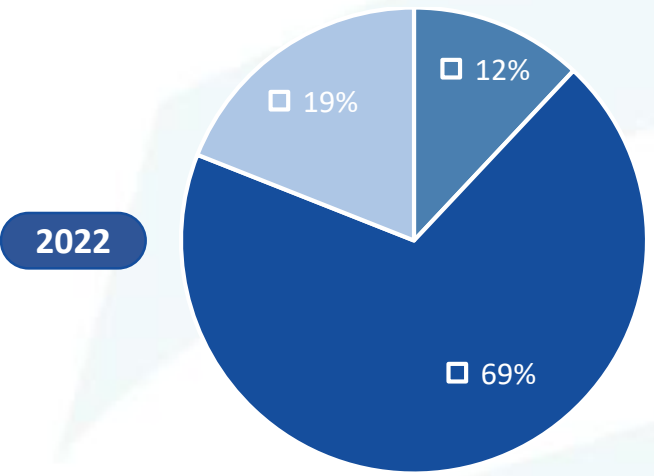
Вікова структура працівників за 2024 рік

За віковою структурою персоналу, працівники від 35 до 60 років станом на 31 грудня 2024 року становили 3271 особу (66%), віком до 35 років – 389 осіб (8%), понад 60 років – 1303 особи (26%).

Структура чисельності за віком

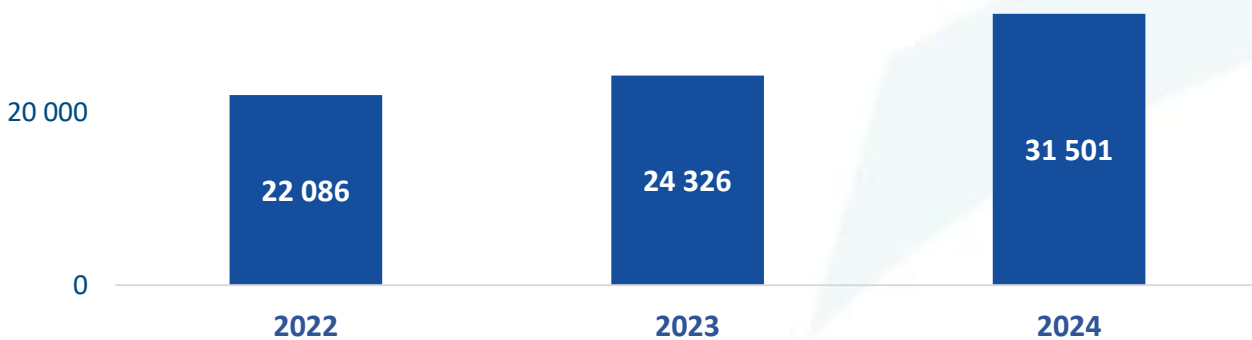
- до 35 років
- від 35 до 60 років
- понад 60 років

* інформація щодо структури чисельності працівників за віком наведена без урахування закритих філій.

ДП «АМПУ», як соціально відповідальне підприємство, гарантує працівникам гідну оплату праці. Підвищення заробітної плати є одним із дієвих інструментів, які використовує підприємство для утримання персоналу в умовах зростання рівня інфляції, вартості проживання тощо.

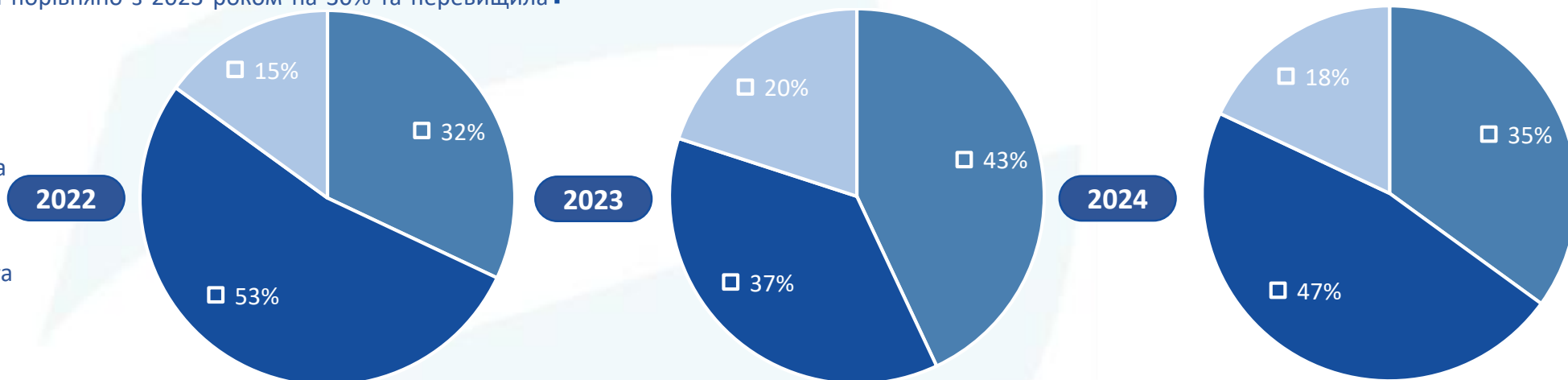
40 000

У зв'язку з військовою агресією російської федерації у 2022 році відбулося зменшення середньомісячної заробітної плати штатних працівників ДП «АМПУ» на 18% порівняно з попереднім 2021 роком. У 2023 році середньомісячна заробітна плата працівників ДП «АМПУ» зросла порівняно з 2022 роком на 10%, але не досягла рівня 2021 року (зменшення – 9%); у 2024 році – зросла порівняно з 2023 роком на 30% та перевищила рівень 2021 року на 18%.

Структура заробітної плати

- основна заробітна плата
- додаткова заробітна плата
- інші заохочувальні та компенсаційні виплати

Динаміка середньомісячної заробітної плати за категоріями працівників

	2022	2023	2024
Середньомісячна заробітна плата штатних працівників, грн.	22 086	24 326	31 501
у тому числі:			
керівники	38 771	41 894	52 462
професіонали	22 019	23 541	32 504
фахівці	30 457	32 943	40 919
службовці	13 007	12 333	17 525
інші працівники	12 902	14 074	18 341

В структурі середньої заробітної плати працівників ДП «АМПУ» основна заробітна плата складала 2022 рік – 32%, 2023 рік – 43%; 2024 рік – 47%, додаткова - відповідно 53%, 37%, 35%, інші заохочувальні та компенсаційні виплати – 15%, 20%, 18%.

Державне підприємство «Адміністрація морських портів України» у сфері охорони здоров'я та безпеки праці забезпечує конституційні права працівників на належні, безпечні і здорові умови праці при здійсненні трудової діяльності.

На період дії воєнного стану в Україні основне завдання ДП «АМПУ» у сфері охорони здоров'я та безпеки праці це збереження життя та здоров'я працівників під час виконання робіт на території та об'єктах ДП «АМПУ».

Виконання покладених на ДП «АМПУ» обов'язків у сфері охорони здоров'я та безпеки праці забезпечується ефективним функціонуванням системи управління охороною здоров'я та безпекою праці у ДП «АМПУ». Система управління охороною здоров'я та безпекою праці спрямована на виявлення та усунення ризиків у сфері охорони здоров'я та безпеки праці пов'язаних з діяльністю підприємства, забезпечення безпечних і здорових умов праці за рахунок запобігання виробничим травмам і шкоди для здоров'я.

Система управління охороною здоров'я та безпекою праці у ДП «АМПУ» у серпні 2022 року сертифікована українським офісом міжнародного сертифікаційного органу ТОВ «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна» на відповідність міжнародному стандарту ISO 45001- 2018 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування». У серпні 2024 року ТОВ «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна, проведено другий наглядний аудит за функціонуванням системи управління охороною здоров'я та безпекою праці ДП «АМПУ» та підтверджено, що ДП «АМПУ» підтримує ефективне функціонування системи управління охороною здоров'я та безпекою праці у ДП «АМПУ» відповідно до вимог стандарту, сертифікація системи управління може бути продовжена. Забезпечення ефективного функціонування системи управління охороною здоров'я та безпекою праці у ДП «АМПУ» здійснюється службами охорони праці.

За 2024 рік за участю фахівців служб охорони праці філій ДП «АМПУ» (Одеської, Чорноморської, Південної, Білгород-Дністровської, Ізмаїльської, Ренійської, Усть-Дунайської, Дельта-лоцман, ЧорноморНДІпроект, Днопоглиблювальний флот), було проведено 377 перевірок з питань охорони праці. За результатами перевірок складено та видано 269 приписів. Загальна кількість порушень з питань охорони праці зареєстрованих у приписах складає 943. Призупинено експлуатацію 48 машин, механізмів та обладнання.

За звітний період 886 порушення з питань охорони праці, вказаних в приписах фахівців служб охорони праці було усунуто. По філіям ДП «АМПУ» було видано 280 наказів спрямованих на поліпшення стану охорони праці.

На виконання наказу Міністерства інфраструктури України від 29.12.2016 № 477 «Про організацію навчання і перевірки знань з питань охорони праці», наказу ДП «АМПУ» від 27.06.17 № 193 «Про організацію навчання і перевірку знань посадових осіб і членів Комісії філій ДП «АМПУ» з питань охорони праці» у Галузевому навчальному центрі на морському та річковому транспорті – центр професійного розвитку портових працівників Херсонської філії ДП «АМПУ» у 2024 році пройшли навчання і перевірку знань 105 посадових осіб і членів комісії апарату управління та філій ДП «АМПУ» з питань охорони праці з наступною перевіркою знань в Комісії Мінінфраструктури України. Також пройшли навчання з питань пожежної безпеки 107 працівників філій ДП «АМПУ».

Впродовж 2024 року у філіях та апараті управління ДП «АМПУ» організовано тренінги для працівників з надання домедичної допомоги потерпілим.

У ДП «АМПУ» в наявності діючи дозволи, декларації на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки відповідно до Постанови КМУ від 26 жовтня 2011р. №1107 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» (зі змінами).

Щорічно у філіях ДП «АМПУ» складаються Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аваріям. За 2024 рік загальні витрати на охорону праці по ДП «АМПУ» склали 22 358,9 тис. грн. У тому числі 21 571,3 тис. грн. склали витрати на комплексні заходи філій ДП «АМПУ» щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, попередження випадків виробничого травматизму, профзахворювань і аварій.

У ДП «АМПУ» у 2024 році стався 1 груповий нещасний випадок пов'язаний з виробництвом, внаслідок ракетного обстрілу Одеського морського торговельного порту, отримали травми різного ступеня важкості три працівника філії «Дельта-лоцман» ДП «АМПУ».

З метою профілактики виробничого травматизму інформацію про обставини нещасного випадку доведено до служб охорони праці філій ДП «АМПУ». Звернено увагу на безпечне виконання робіт та знаходження на території порту в умовах воєнного стану з урахуванням специфіки роботи та наявних засобів індивідуального та колективного захисту.

З метою забезпечення ефективного функціонування сертифікованої системи управління охороною здоров'я та безпекою праці у ДП «АМПУ» на 2025 рік планується:

- організація проведення превентивних заходів, спрямованих на мінімізацію професійних ризиків працівників ДП «АМПУ» в умовах воєнного стану;
- організація проведення у III кварталі 2025 року ресертифікаційного аудиту системи управління охороною здоров'я та безпекою праці в ДП «АМПУ»;
- аналіз та контроль стану виробничого травматизму в ДП «АМПУ»; виконання планів заходів з управління ключовими ризиками, що охоплює організацію праці, умови праці, соціальні відносини та вплив чинників, пов'язаних з виробничим середовищем, безпечне виконання робіт та знаходження на території порту в умовах воєнного стану;
- виконання Комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, попередження випадків виробничого травматизму, профзахворювань і аварій на 2025 рік;
- проведення обов'язкових попередніх і періодичних медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці, або таких, де є потреба у професійному доборі у філіях ДП «АМПУ»;
- організацію навчання з питань охорони праці працівників ДП «АМПУ»;
- забезпечення працівників філій ДП «АМПУ» спецодягом, спецвзуттям, та іншими засобами індивідуального захисту.

Цілі державного підприємства «Адміністрація морських портів України» у сфері охорони здоров'я та безпеки праці

Державне підприємство «Адміністрація морських портів України» (далі – ДП «АМПУ», підприємство) прагне забезпечити на підприємстві діяльність по формуванню корпоративної культури безпеки праці, виявленню небезпек і професійних ризиків, підвищенню результативності системи управління охороною здоров'я та безпекою праці у ДП «АМПУ».

В умовах воєнного стану виникають додаткові професійні ризики для працівників через пошкодження інфраструктури, перебої з електропостачанням, опаленням, транспортом, зв'язком. Також з'являються ризики, пов'язані з військовими діями - обстрілами, бомбардуваннями, руйнуваннями. Для системи управління охороною здоров'я та безпекою праці бойові дії стають справжніми зовнішніми небезпечними чинниками, які суттєво змінюють

зовнішній і внутрішній контекст підприємства та підвищують ризики настання додаткових нещасних випадків на роботі, що є нехарактерними для мирного часу та мають наслідки різного ступеня тяжкості.

Дотримуючись зобов'язань, визначених Політикою ДП «АМПУ» у сфері охорони здоров'я та безпеки праці, щодо забезпечення конституційного права працівників на безпечні і здорові умови праці при здійсненні трудової діяльності, встановлюються наступні основні задачі у сфері охорони здоров'я та безпеки праці (далі – основні задачі):

забезпечення заходів з мінімізації професійних ризиків пов'язаних з військовими діями - обстрілами, бомбардуваннями, руйнуваннями в умовах воєнного стану;

забезпечення формування психологічно безпечного середовища, де принципи конфіденційності й відсутність дискримінації і стигми навколо психічних і фізичних проблем має пріоритетне значення;

забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері охорони здоров'я та безпеки праці, рекомендацій міжнародного стандарту ISO 45001:2018 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування»;

забезпечення безперервного зростання професіоналізму та кваліфікації працівників у сфері охорони здоров'я та безпеки праці.

Для реалізації основних задач, встановлюються наступні цілі у сфері охорони здоров'я та безпеки праці:

реалізовувати концепцію «Нульовий травматизм» на підприємстві відповідно до плану заходів щодо виконання Програми по досягненню концепції «Нульовий травматизм» в ДП «АМПУ», затвердженої наказом ДП «АМПУ» від 30.01.2020 № 25/10;

провести ресертифікаційний аудит діючої сертифікованої системи управління охороною здоров'я та безпекою праці у ДП «АМПУ» на її відповідність вимогам міжнародного стандарту ISO 45001:2018;

забезпечувати функціонування системи управління охороною здоров'я та безпекою праці на підприємстві в умовах воєнного часу;

забезпечити постійну ідентифікацію небезпек, оцінку ризиків та управління ними для максимального зниження впливу небезпек, попередження нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, а також запобігання аварійним ситуаціям за умови обов'язкового оцінювання потенційних ризиків, у тому числі спричинених специфічними небезпеками, характерними для воєнного часу;

планувати та контролювати виконання комплексних заходів по досягненню встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, попередження випадків виробничого травматизму, профзахворювань і аварій;

реалізовувати принцип постійного поліпшення системи управління охороною здоров'я та безпекою праці у ДП «АМПУ» та її результативності через підвищення професійного рівня та відповідальності керівників та працівників всіх рівнів, проведення постійного контролю та аналізу стану охорони здоров'я та безпеки праці на кожному робочому місці, своєчасне прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення та актуалізації системи управління охороною здоров'я та безпекою праці;

забезпечувати впровадження на виробництві прогресивних і безпечних технологій, нового обладнання, устаткування, сучасних засобів захисту працівників;

забезпечувати працівників, які виконують роботи в умовах несприятливих факторів виробничого середовища, спецодягом, спецвзуттям, та іншими засобами індивідуального захисту;

забезпечувати проведення обов'язкових попередніх і періодичних медичних оглядів працівників підприємства;

підвищувати кваліфікацію працівників підприємства з питань охорони здоров'я та безпеки праці;

проводити внутрішні аудити функціонування системи управління охороною здоров'я та безпекою праці на підприємстві;

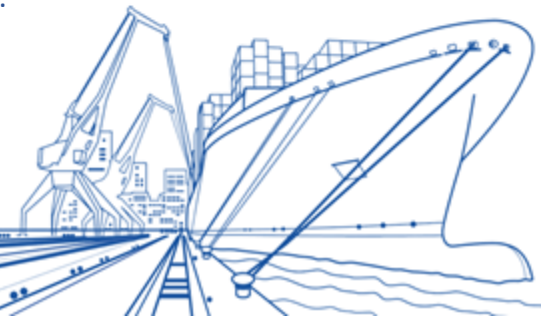
постійно інформувати працівників підприємства про стан охорони здоров'я та безпеку праці на робочих місцях;

інформувати стейкхолдерів про стан охорони здоров'я та безпеку праці на підприємстві та про необхідні заходи безпеки при виконанні робіт та знаходженні на об'єктах підприємства;

залучати працівників до участі в управлінні охороною здоров'я та безпекою праці. Створювати умови мотивації, заохочення працівників до якісного та безпечного виконання робіт;

впроваджувати ідеї культури безпеки праці за якої забезпечення виробничої безпеки є пріоритетною метою та внутрішньою потребою, що призводить до усвідомлення особистої відповідальності та самоконтролю при виконанні робіт;

бути відкритими до розмов із працівниками про проблеми ментального здоров'я та психосоціальних ризиків, що можуть виникнути на робочому місці в результаті стресу, втоми, емоційного чи професійного виснаження.

ДП «АМПУ» з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки керується чинним законодавством України, згідно з яким на ДП «АМПУ» покладені наступні обов'язки:

- 1) забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту на об'єктах ДП «АМПУ»;
- 2) забезпечення відповідно до законодавства своїх працівників засобами колективного та індивідуального захисту;
- 3) забезпечення пожежної безпеки та запобігання пожежам на об'єктах та плавзасобах ДП «АМПУ»;
- 4) розміщення інформації про заходи безпеки працівників у разі виникнення надзвичайної ситуації, пожежі або іншої небезпечної події та інформування працівників;
- 5) організація та здійснення під час виникнення надзвичайних ситуацій евакуаційних заходів щодо працівників та майна ДП «АМПУ»;
- 6) створення об'єктових формувань цивільного захисту відповідно до Кодексу цивільного захисту України та інших законодавчих актів;
- 7) створення диспетчерських служб, необхідних для забезпечення безпеки об'єктів підвищеної небезпеки;
- 8) проведення оцінки ризиків виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах ДП «АМПУ», здійснення заходів щодо неперевищення прийнятних рівнів таких ризиків;
- 9) здійснення навчання працівників з питань цивільного захисту, у тому числі правилам техногенної та пожежної безпеки;
- 10) розроблення планів локалізації та ліквідації аварій та їх наслідків на об'єктах підвищеної небезпеки.

Заходи з контролю за додержанням та виконанням вимог законодавства

Згідно з вимогами Кодексу цивільного захисту України, постанови Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 № 841 «Про затвердження порядку евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» розроблено План евакуації працівників апарату управління державного підприємства «Адміністрація морських портів України» у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та видано наказ «Щодо утворення комісії ДП «АМПУ» з питань евакуації» від 20.03.2024 №60/10.

Оновлено та затверджено План реагування ДП «АМПУ» на надзвичайні ситуації. В межах функціональної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту оновлено та затверджено План цивільного захисту на особливий період державного підприємства «Адміністрація морських портів України».

Згідно наданих звітів ефективності роботи за 2024 рік інженерно-інспекторським складом відомчої пожежної охорони (далі - ВПО) детальними обстеженнями було охоплено 553 наземних об'єкта та 51 плавзасіб. Приписами до виконання запропоновано 3682 протипожежних заходи, з яких виконано 3070, що складає 83,4 % від загальної кількості. Згідно з вимогами вказівок, виконання планів протипожежних заходів щодо підвищення протипожежної стійкості оперативно було проведено 612 перевірок (523 - наземні об'єкти та 89 - плавзасоби). Співробітниками ВПО також було детально обстежено 414 плавзасобів під прапором України та видано свідоцтва пожежної охорони на право виходу суден в море, погоджено 981 наряд-допуск та забезпечено пожежобезпечне виконання тимчасових вогневих робіт на території в будівлях підприємства та суднах всіх форм власності. За період 2024 року за порушення вимог чинного законодавства у сфері пожежної безпеки до адміністративної відповідальності притягнуто 2 посадові особи, заборонена експлуатація 176 пожежонебезпечної дільниці електромереж, припинена робота 18 агрегатів та 20 приміщення, які експлуатувались з грубими порушеннями вимог «Правил пожежної безпеки в Україні».

Тимчасово, до усунення виявлених порушень Правил пожежної безпеки на морських суднах України було затримано 3 судна під прапором України. Силами пожежно-рятувальних підрозділів та служб відповідальних за експлуатацію та технічне обслуговування проведено перевірку вододжерел зовнішнього пожежогасіння та внутрішнього протипожежного водопроводу.

ДП «АМПУ» постійно проводиться робота з забезпечення та оновлення необхідного інвентарю та майна відповідно до норм, визначених Вимогами щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту.

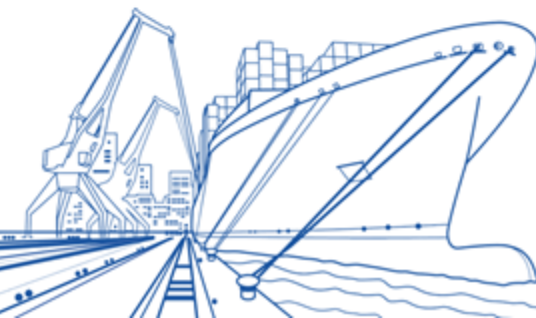
Працівники ДП «АМПУ» забезпечені засобами колективного захисту та поінформовані про місця розташування захисних споруд цивільного захисту. Додатково встановлені вказівники місць розташування захисних споруд цивільного захисту. Враховуючи постійне оголошення повітряної тривоги на території України, працівники ДП «АМПУ» постійно пересуваються маршрутами слідування до захисних споруд цивільного захисту.

Підготовлено до експлуатації в зимовий пожежонебезпечний період 432 пожежних гідранта, 23 пожежних водоймища. Станом на 31.12.2024 здійснено перевірку технічного стану розташованих на об'єктах 52 систем автоматичного пожежогасіння, 194 систем автоматичної пожежної сигналізації та інших систем протипожежного захисту. Сигнали від приймальних приладів системи автоматичного пожежогасіння та автоматичної пожежної сигналізації виведено на пульти централізованого цілодобового спостереження.

За результатами проведення планових заходів державного нагляду (контролю) щодо дотримання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки підрозділами Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС України) приписами до виконання запропоновано 66 заходів з них виконано - 54, що складає 86 %. Виконання Приписів ДСНС України взято під особистий контроль керівництва підприємства та філій.

Відповідно до статті 40 Кодексу цивільного захисту України, згідно Постанови КМ України від 26.06.2013 року № 444, станом на 31.12.2024 року, навчанням та перевіркою знань з питань пожежної безпеки охоплено 141 працівник, пожежно-технічним мінімумом в 2024 році охоплено 352 працівника зайнятих на виконанні робіт підвищеної пожежної небезпеки.

Починаючи з 2020 року ДП «АМПУ» є учасником реформи корпоративного управління у державних підприємствах відповідно до Керівних Принципів ОЕСР.

Стратегією розвитку морських портів України на період до 2038 року, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 № 548 (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.12.2020 № 1634-р), передбачено корпоратизацію ДП «АМПУ». Для реалізації стратегічних цілей за напрямом «Оптимізація систем управління портовою галуззю» передбачено завдання щодо впровадження стандартів корпоративного управління в портовій галузі.

Пунктом 213 Плану заходів з виконання Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020—2022 роки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534, передбачено захід «реорганізація державного підприємства «Адміністрація морських портів України» шляхом перетворення в акціонерне товариство», способом виконання якого є подання Кабінетові Міністрів України відповідного законопроекту.

Крім цього, корпоратизація ДП «АМПУ» передбачена підпунктом 2 пункту 4.1 розділу 4 Стратегічного плану розвитку державного підприємства «Адміністрація морських портів України» на 2024-2028 роки, затвердженого заступником Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України 24.04.2024 (далі – Стратегічний план розвитку ДП «АМПУ» на 2024-2028 роки).

Відповідно до пункту 9 Завдань та результатів їх виконання Стратегічного плану розвитку ДП «АМПУ» на 2024-2028 роки передбачено приведення фінансово-економічної діяльності підприємства у відповідність до вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління» шляхом приведення у відповідність до Керівних принципів корпоративного управління ОЕСР діяльності підприємства.

Крім того, ДП «АМПУ» на виконання листа заступника директора Департаменту – начальника відділу економічного планування Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України Миколи Полторацького від 15.01.2024 № 580/16/14-24 в межах компетенції опрацьовано проект Закону України «Про корпоратизацію державного підприємства «Адміністрація морських портів України» (далі – проект) та за результатами опрацювання відзначено про наявність протиріч нормам, які містяться у самому проекті, такі невідповідність нормам вищої юридичної сили – Конституції України, Водному кодексу України, Земельному кодексу України, Цивільному кодексу України тощо. Застереження, пропозиції щодо коригування норм до проекту, так і до інших актів, які потребують змін у зв'язку з прийняттям закону, надані до уповноваженого органу управління у порівняльній таблиці змін та пропозицій.

Встановлено, що проект не відповідає задекларованим цілям та меті програмних документів, на підставі яких розроблявся, зокрема Указу Президента України від 08.11.2019 № 837 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави», Плану заходів з виконання Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020—2022 роки, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534, Стратегічному плану розвитку ДП «АМПУ» на 2021-2025 роки, затвердженому наказом Мінінфраструктури від 10.07.2020 № 445 (зі змінами), та спрямованих на модернізацію сектору транспорту й інфраструктури, оптимізацію діяльності державних транспортних компаній.

Також проект не відповідає державній політиці, сформованій в умовах воєнного стану, та законодавчим змінам, впровадженням у цей період: проект не корелюється з положеннями Закону України «Про критичну інфраструктуру», постановами Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 1109 «Деякі питання об'єктів критичної інфраструктури», від 31.05.2022 № 643 «Деякі питання управління об'єктами державної власності на період воєнного стану» та іншими.

Проект також не відповідає стратегічним і програмним документам морської галузі – Морській доктрині України на період до 2035 року, Національній транспортній стратегії України на період до 2030 року, Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року тощо, зокрема в частині збереження задекларованих концептуальних підходів до впровадження європейської моделі управління «порт-лендлорд». Також проект не відповідає жодній існуючій європейській моделі управління, не забезпечує планомірність розвитку морського порту, створення рівних умов для провадження господарської діяльності у морському порту та ставить під загрозу виконання обов'язків, покладених на ДП «АМПУ», відповідно законодавства.

Продовження дії воєнного стану, обмеження роботи морських портів Одеси, Миколаєва, Чорноморська, Білгород-Дністровська, Південного, закриття морських портів Маріуполь, Бердянськ, Скадовськ, Херсон нівелює можливість повно, всебічно та достовірно провести фінансово-економічні розрахунки реалізації проекту.

Правозастосовча практика реалізації згаданих норм є різнобокою: як створення нового нормативно-правового акту (Закону України «Про особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування»), так й прямого застосування наявних нормативних приписів (корпоратизація ДП «Укрпошта»). Однак, як показує практика, розробка особливої процедури корпоратизації (на прикладі АТ «Укрзалізниця») є значно складнішою та негнучкою, оскільки у подальшому потребуватиме коригування шляхом прийняття відповідного законодавчого акта, що теж, на думку ДП «АМПУ», потребує врахування під час прийняття відповідного управлінського рішення.

Також, звернуто увагу уповноваженого органу управління на необхідність перегляду підходів, запропонованих проектом, у частині забезпечення збереження об'єктів, що забезпечують виконання Державою своїх функцій, обороноздатність Держави, її економічну незалежність та запропоновано повернутися до питання корпоратизації ДП «АМПУ» в післявоєнний період.

Наглядною радою ДП «АМПУ» були затверджені Кодекс етики державного підприємства ДП «АМПУ» та Політика соціальної відповідальності та сталого розвитку державного підприємства «Адміністрація морських портів України» (Протокол засідання наглядової ради ДП «АМПУ» від 01.07.2021 № 32).

Кодексом етики ДП «АМПУ» визначені візія, місія, цінності, принципи діяльності ДП «АМПУ», використання активів, відомості щодо належного робочого середовища, захисту інформації, врегулювання відносин з діловими партнерами та наявність конкуренції, запобігання корупційним діям та висвітлення діяльності ДП «АМПУ» у засобах електронної комунікації.

Зокрема, Кодекс етики проголошує, що починаючи з 2020 року розпочато трансформацію ДП «АМПУ», відкриваються нові можливості для залучення інвестицій та впровадження ефективної прозорої системи корпоративного управління.

Кожний працівник підприємства усвідомлює, що підприємство є невід’ємною складовою безпеки держави і, в першу чергу, покладає на кожного певні обов’язки – здійснювати свою діяльність не тільки ефективно та професійно, але й чесно, прозоро та сумлінно, відповідно до міжнародних стандартів, вимог чинного законодавства України та високих етичних норм.

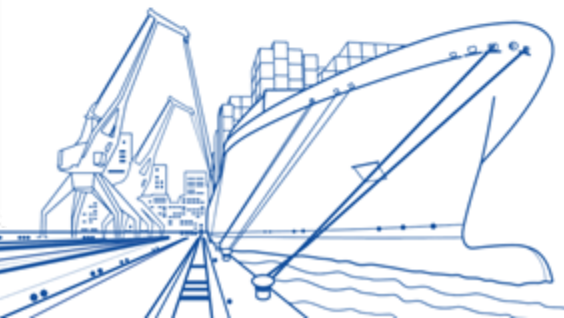
Основною метою прийняття Кодексу етики було закріплення корпоративних цінностей, норм та правил поведінки працівників, направлених на усвідомлення своєї ролі у реалізації місії державного підприємства «Адміністрація морських портів України».

Політика соціальної відповідальності та сталого розвитку державного підприємства «Адміністрація морських портів України» була запроваджена з метою гармонійної взаємодії стейкхолдерів, суспільства, бізнесу у вирішенні питань і досягнення стратегічних цілей ДП «АМПУ».

Запровадження Політики соціальної відповідності та стійкого розвитку ДП «АМПУ» (далі – Політика) допоможе підприємству у плануванні стійкого майбутнього розвитку, прогресу підприємства, розширяючи можливості працівників, людей та створенню передумов захисту навколишнього середовища.

Політикою проголошено, що під час реалізації Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року, підприємство буде неухильно дотримуватись Політики, яка включає основні принципи стійкого розвитку і вони є тотожними з принципами і цілями ООН.

Так, підприємство взаємодіє з світовими (глобальними) платформами сталого розвитку та докладає зусиль для впровадження у власній діяльності 17 (сімнадцяти) цілей сталого розвитку, а саме:

Основні цілі, які характерні Підприємству і запроваджені при реалізації стратегії розвитку:

- ❑ **міцне здоров'я та благополуччя** – на Підприємстві вдосконалюються заходи щодо зменшення виробничих травм з метою збереження здоров'я працівників Підприємства;
- ❑ **освіта** – Підприємство здійснює заходи з підвищення кваліфікації працівників ДП «АМПУ»;
- ❑ **гендерна рівність** – здійснення заходів з недопущення всіх форм дискримінації та неприпустимості будь-якої форми дискримінації працівників ДП «АМПУ» за віком, расою, соціальним статусом, політичними переконаннями тощо;
- ❑ **гідна праця та економічне зростання** – сприяння безперервному, всеохопному і сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх працівників ДП «АМПУ», з конкурентною винагородою і соціальним захистом;
- ❑ **інновація та інфраструктура** – створення стійкої, досконалої та безпечної інфраструктури з впровадженням необхідних інновацій;
- ❑ **збереження морських ресурсів** – підприємство під час виконання завдань, визначених Статутом ДП «АМПУ», вживає заходів щодо максимального збереження морських ресурсів у відповідності з найкращими світовими практиками;
- ❑ **партнерство за ради стійкого розвитку** – побудова конструктивних і взаємовигідних відносин із заінтересованими сторонами, з метою сприяння розвитку міжнародної торгівлі, безпеки мореплавства, а також у збільшенні обсягів експорту для досягнення рівноправної торговельної системи на основі універсальних правил, яка була б справедливою, відкритою і вигідною для всіх.

З метою реалізації Політики в ній закріплені принципи стійкого розвитку Підприємства, які досягаються шляхом:

- ❑ реалізації Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року;
- ❑ зростанням інвестиційної привабливості Підприємства;
- ❑ збільшенням внеску Підприємства в сталий розвиток суспільства в соціальній, економічній та екологічній сферах;
- ❑ постійним розвитком системи корпоративного управління Підприємства;
- ❑ підвищенням конкурентоспроможності Підприємства;
- ❑ підвищенням управлінських рішень Підприємства з метою покращення соціальної і екологічної складової життя суспільства;
- ❑ розвитком взаємодії із стейкхолдерами з метою підвищення довіри до Підприємства;
- ❑ зміцненням корпоративної культури в ДП «АМПУ»;
- ❑ забезпеченням прозорості та втіленням корпоративної соціальної відповідальності в державному секторі економіки;
- ❑ оприлюдненням інформації щодо діяльності Підприємства.

Невід'ємною частиною Політики є те, що Підприємство зазначає про прихильність зацікавлених сторін в реалізації стійкого розвитку, а реалізація Політики є критично важливою для держави, бізнесу тощо і є неможливою без:

- ❑ вдосконалення звітності;
- ❑ створення зацікавленості у сторін у сталому розвитку Підприємства.

Оскільки Підприємство прагне до відкритості і забезпечення інформованості заінтересованих сторін, Підприємство звітує про результати своєї діяльності в сфері соціальної відповідальності та стійкого розвитку та про результати взаємодії з різними заінтересованими сторонами.

Керівництво Підприємства усвідомлює, що без належної звітності неможливо реалізувати стратегію розвитку та завоювати довіру перед зацікавленими сторонами. Чесність та повнота звітності, цілісність звіту – основа стратегічного розвитку.

